

Αλφα

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ 16 ΝΟΕΜΒΡΗ 1996 • ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 45 • ΕΤΟΣ 2ο • ΦΥΛΛΟ 71ο • ΔΡΑΧΜΕΣ 200

Τίποτα δεν έχει αλλάξει, τίποτα δεν είναι όπως παλιά

Από τα τέλη της δεκαετίας του '80, η επέτειος της εξέγερσης του πολυτεχνείου του '73, άρχισε να αποκτά το χαρακτήρα μιας προκαθορισμένης "συνάντησης" της άγριας νεολαίας της Αθήνας με τις δυνάμεις καταστολής (κάτι σαν τις ετήσιες "μέρες του χάους" στη Γερμανία). Μια "συνάντηση", όπου η πλειοψηφία αυτών που συμμετείχαν, το έκαναν γιατί σ' αυτό το χώρο και σ' αυτό το χρόνο εύρισκαν την ευκαιρία να δώσουν μια "απάντηση" σε μια πραγματικότητα που τους συνθλίβει. Ακριβώς όμως το γεγονός του προσδιορισμένου χώρου και του συγκεκριμένου χρόνου, δημιουργούσε μια κατάσταση με καθορισμένα χαρακτηριστικά και καθορισμένα όρια. Μια κατάσταση που μετέτρεπε σε κάτι καθορισμένο ένα κοινωνικό γεγονός (την εξέγερση) που από τον ορισμό του θα έπρεπε να σπάει τα κάθε λογής όρια.

Αυτό είχε ως συνέπεια, εδώ και κάποια χρόνια, ένα μεγάλο μήμα του αναρχικού-αντιεξουσιαστικού χώρου να απέχει από τη συγκέντρωση της 17 Νοέμβρη και από όλα την πλαισιώνουν. Αυτό, με δύο εξαιρέσεις: Την 17η Νοέμβρη του 1994 και την 17η Νοέμβρη του 1995. Στην πρώτη περίπτωση, η ημέρα του ετήσιου "ραντεβού" είχε το επιπρόσθετο στοιχείο της "προληπτικής" εισβολής της αστυνομίας στις καταλήψεις στέγης στην Αθήνα. Στη δεύτερη, υπήρχε ένα έντονα φορτισμένο κλίμα, με απεργίες πείνας σε προχωρημένο στάδιο, με τις πρόσφατες τότε πολυετείς καταδίκες του Γιώργου Μπαλάφα, του Οδυσσέα Καμπούρη και του Νίκου Καρανίκα, με το χτύπημα της συγκέντρωσης αλληλεγγύης στον Κώστα Καλαρέμα στη Θεσσαλονίκη και με την εξέγερση του Κορυδαλλού. Έτσι, τόσο το πολυτεχνείο του '94 όσο και το πολυτεχνείο του '95, για το μεγαλύτερο τμήμα του αναρχικού-αντιεξουσιαστικού χώρου (αλλά και για ένα σημαντικό τμήμα της νεολαίας), δεν ήταν η "επετειακή συνάντηση" των προηγούμε-

νων χρόνων. Για την εξουσία όμως, **έπρεπε** να είναι...

Στις 17 Νοέμβρη του 1994, τα γεγονότα ξέφυγαν από το προβλέψιμο και προκαθορισμένο. Ένα μεγάλο τμήμα αυτών που πηγαίνουν στο πολυτεχνείο παρακινημένοι από ένα γενικό αίσθημα ανικανοποίητου και ασφυξίας (γιατί έχουν "διδασχθεί" από τα ΜΜΕ ότι "εκεί" θα συμβεί "κάτι"), αναγνώρισαν στο χτύπημα των καταλήψεων στέγης ένα συγκεκριμένο πρόσωπο της κυριαρχίας, μια **συγκεκριμένη** και **πραγματική** όψη της απανθρωπιάς ενός κόσμου ενάντια στον οποίο μόνο αφηρημένα εξεγείρονταν. Ήταν αυτοί οι άνθρωποι, μαζί με το μεγαλύτερο μέρος του αναρχικού-αντιεξουσιαστικού χώρου, καθώς και μέλη της λεγόμενης άκρας αριστεράς, που διαδήλωσαν έξω από την ασφάλεια και κράτησαν το πολυτεχνείο μέχρι τη στιγμή που απελευθερώθηκαν όλοι οι συλληφθέντες. Φυσικά, αυτοί που είχαν πάει στο πολυτεχνείο για να ρίξουν **έτσι κι αλλιώς** μερικά μπουκάλια, τα έριξαν. Όμως το "επετειακό ραντεβού" των 200 "γνωστών-αγνώστων" με την αστυνομία, παρά τη μάλλον μεθοδευμένη επιδίωξη της προκλητικής "προληπτικής" εισβολής στις καταλήψεις, είχε αποτύχει. Αλλά θα υπήρχε και δεύτερος γύρος...

Στις 17 Νοέμβρη του 1995, παράλληλα με το φορτισμένο από το κύμα καταστολής αλλά και την εξέγερση του Κορυδαλλού κλίμα που προαναφέραμε, υπήρχε και το έντονα καλλιεργημένο από τα ΜΜΕ κλίμα της "επετειακής συνάντησης", αυτό το κλίμα που την προηγούμενη χρονιά δεν είχε επιτευχθεί να κυριαρχήσει. Έπεσαν μερικά μπουκάλια. Και αυτό ήταν. Η επίθεση των "δυνάμεων της τάξης" ήταν άμεση, προσχεδιασμένη και συνολική. Οι διμοιρίες των ΜΑΤ ανέλαβαν να καθορίσουν **χωροταξικά** τα γεγονότα. Συγχρόνως, οι διμοιρίες των ΜΜΕ, η πραγματική αστυνομία της εποχής μας, ανέλαβαν να τα καθορίσουν **νοηματικά**. Η δράση των ΜΜΕ ήταν πολυεπί-

πεδη. Ανέλαβαν να αποκρύψουν τα **συγκεκριμένα** κίνητρα (την αντίσταση στο κλίμα καταστολής) για τα οποία είχε βρεθεί στο πολυτεχνείο ένα τμήμα από τους συγκεντρωμένους. Συγχρόνως, ανέλαβαν να αποκρύψουν τα **αφηρημένα** αλλά **πραγματικά** κίνητρα (την αντίδραση σε μια ασφυκτική καθημερινότητα) για τα οποία κάποιοι άλλοι -πολύ περισσότεροι από τους προηγούμενους- είχαν βρεθεί στο πολυτεχνείο. Τα πάντα έπρεπε να είναι έργο των περίφημων 200 "γνωστών-αγνώστων", αυτών των μυστηριωδών "αναρχικών", που είχαν εμφανιστεί με συνέπεια στο ετήσιό τους ραντεβού. Αυτών των περίφημων 200 "γνωστών-αγνώστων" "αναρχικών", που σύμφωνα με το μύθο, από τη μια είναι σούπερμαν-ικανοί για όλα, από την άλλη όμως μπορούν και υπάρχουν αποκλειστικά επειδή η αστυνομία -και ο πρύτανης- "αδρανούν". Έτσι, από τη μια εμπεδώνεται το (χρήσιμο για διάφορες περιπτώσεις) ερώτημα: "Τί κάνει η αστυνομία; Γιατί δεν επεμβαίνει;". Παράλληλα, εκπέμπεται το μήνυμα ότι οι εξεγερμένοι υπάρχουν επειδή η εξουσία τους παραχωρεί -από αμέλεια ή από δημοκρατικότητα- χώρο για να υπάρξουν.

Τα κίνητρα για αυτή τη δράση των ΜΜΕ είναι πολλά. Από τη μια, είναι σαφές ότι διεκπεραιώνουν ένα συγκεκριμένο σχέδιο καταστολής. Παράλληλα όμως, υπάρχει και ο μεταξύ τους ανταγωνισμός στη μάχη της ακροαματικότητας, δηλαδή το άμεσο οικονομικό συμφέρον. Υπάρχει επίσης το στοιχείο της εκδικητικότητας (ως αποτέλεσμα των διάφορων "συναντήσεων" τους με τη μητροπολιτική νεολαία), αλλά και το στοιχείο της ζήλειας και του φθόνου. Οι αισχροί και συνάμα αξιοθρήνητοι πρωταγωνιστές τους βρίσκονται αντιμέτωποι με κάτι που είτε δεν το έζησαν ποτέ και το φοβούνται (όπως στην περίπτωση γνωστού τηλεπαρουσιαστή που αναρωτιόταν "μα πώς γίνεται να χορεύουν μέσα στα δακρυγόνα; Θα πρέπει να έχουν πά-

Μια φωτογραφία με πολλές προεκτάσεις, μια φωτογραφία που αν δεν είχε ταρβηχτεί στο Βερολίνο, θα μπορούσε να προέρχεται από το περσινό πολυτεχνείο...

ρει ναρκωτικά!"), είτε αντικρύζουν κάτι που κάποτε πέρασαν από δίπλα του και το φθονούν (η πλειοψηφία των μεσαίων και ανώτερων στελεχών των ΜΜΕ προέρχονται είτε από τη "γενιά του πολυτεχνείου" ή από την "άκρα αριστερά" της μεταπολίτευσης). Τέλος, στη βάση της συμπεριφοράς τους, βρίσκεται η πεμπτουσία του λόγου της ύπαρξής τους: η μετατροπή των κοινωνικών γεγονότων σε εικόνες **έντονα συμβολικές**, αλλά **χωρίς νόημα**, σε εικόνες δηλαδή που μπορούν να καταναλωθούν με ενδιαφέρον από τους στερημένους τηλεθεατές, ώστε να εξασφαλισθεί η παθητική τους υποταγή.

Μετά από την ολονύχτια επίθεση που πραγματοποίησε το βαρύ πυροβολικό του θεάματος, ήρθε

η ώρα της αστυνομίας να καθαρίσει την κατάσταση. Και εκεί βρέθηκαν μπροστά σε μια έκπληξη. Κάποιοι δεν έπαιξαν τον ρόλο που προέβλεπε το σενάριο: οι διακόσιοι "γνωστοί-άγνωστοι" ήταν πεντακόσιοι άνθρωποι, που η κοινή τους ταυτότητα ήταν ότι είχαν παραδοθεί, αλλά δεν είχαν ηττηθεί. Στο σήριαλ του μονολόγου της εξουσίας είχε εμφανισθεί ένα άμεσα αντιληπτό λογικό χάσμα, είχε εμφανισθεί ένα στοιχείο που δεν κολλούσε στο μυθιστόρημα. Και εκεί ακριβώς εμφανίσθηκε η τρομαχτική ανεπάρκεια του αναρχικού-αντιεξουσιαστικού χώρου. Αντί για μια άμεση δραστηριοποίηση που θα νοηματοδοτούσε πραγματικά τα γεγονότα, ολοκληρώνοντας την κατά-

Συνέχεια στη σελίδα 4

Σπ. Δαπέργολας: Απεργία πείνας

Σελίδα 4

ΣΧΟΛΙΑ

★ Μετά την αντιναρκωτική υστερία, η αντιναρκωτική νομοθεσία. Τόσο προοδευτική όσο κι ο εκσυγχρονισμός τους, τόσο αποτελεσματική όσο αγνές είναι οι προθέσεις τους: ένταση της καταστολής και ταύτιση των εμπόρων με τους χρήστες.

★ Και εύλογα απορεί ο κύριος Γιαννόπουλος, που προτείνει νομικές ρυθμίσεις στις παραπάνω κατευθύνσεις, "γιατί ένας νέος να παίρνει ηρωίνη, αφού και οι γονείς, και τα σχολεία και η τηλεόραση τα έχουν πει όλα;"

★ Έλα, ντε;

★ Εξάλλου, αν κάποιος αξιότιμος γονιός ακολουθήσει στο μέλλον την παρότρυνση "για την προστασία του παιδιού σας απευθυνθείτε στο πλησιέστερο αστυνομικό τμήμα της γειτονιάς σας" και μετά το μετανοιώσει, υπάρχει λύση...

★ Μπορεί να απευθυνθεί στην εκπομπή της κυρίας Κούρκουλα και να ζητήσει δημόσια συγγνώμη...

★ Στην εποχή του τέλους των ιδεολογιών, μια ακόμη καταρρέει. Οι κομπίνες στο χρηματιστήριο αποτελούν ένα ακόμη μη πλήγμα για το μικροαστικό όνειρο. Δύσκολοι καιροί για φαντασιακές έστω δραπετεύσεις από τη γενικευμένη απειλή της φτώχειας...

★ Μίζερα οικολογικά συνέδρια που ούτε οι θεαματικές ενέργειες της Greenpeace δεν μπορούν να αποκρύψουν. Τι άλλο θα περίμενε κανείς από ένα πάλοι ποτέ ζωντανό κίνημα που διαλύθηκε για τις επιδοτήσεις της ΕΟΚ και τις βουλευτικές έδρες;

Διόρθωση

Κατά τη δακτυλογράφηση του κειμένου για το "Trainspotting" που δημοσιεύθηκε στο προηγούμενο φύλλο του ΑΛΦΑ έγινε, σε ένα σημείο, ένα λάθος που αλλοιώνει το νόημα του κειμένου. Στο κείμενο, όπως δημοσιεύθηκε, αναφέρεται ότι "στην ταινία η πρέζα είναι και γίνεται επιλογή μέσα από ένα αγωνιώδη και έντονο δρόμο ενεργειών και συναισθημάτων και αυτοί που βλέπουν κάτι θετικό σ' αυτή και στον τρόπο ζωής που της αντιστοιχεί, το πράττουν μέσα από πολλά γεγονότα και πράξεις της καθημερινότητας". Έχει παραληφθεί η ακόλουθη φράση (...στην ταινία η πρέζα) "προβάλλεται σαν μια επιλογή άρνησης που προκύπτει ταυτόχρονα απ' τα πάντα και απ' το τίποτα, δηλαδή καταργεί τα συναισθήματα και τους ανθρώπους "αισθητικοποιώντας" τους διαρκώς για τις ανάγκες της εικόνας, ενώ στην πραγματικότητα, η πρέζα" (είναι και γίνεται επιλογή μέσα από...).

Η εθνική σημαία...

Η εθνική μας σημαία αναδείχθηκε πέρυσι, στις 17 Νοέμβρη, σε ένα από τα πιο δημοφιλή αντικείμενα των ενδιαφερόντων της περιβάλλουσας "κοινής γνώμης". Ήταν το βολικό θεματάκι που ξελάσπωσε τους ρουφιάνους των ΜΜΕ, όταν για μια ακόμη φορά πληρώθηκε με βία το αντίτιμο της καθημερινής βίας και εξαθλίωσης των μητροπόλεων. Ήταν το κύριο πιάτο στο εντυπωσιακό μενού των δηλητηριαστών κάθε ιστορικής μνήμης, που έχουν την εντύπωση ότι περνάνε από όλους απαραίτητες οι "ατυχείς συμπτώσεις", όπως η συννεργασία του χουντικού σταρ της χαφιεδσοσύνης Νίκου Μαστοράκη με τα διάφορα βρωμοκάναλα, ή η εντυπωσιακή άνοδος του πρώην κυπατζή Αβραμόπουλου, που έβαλε το σήμα των σκίνχεντ και του "Στόχου" στη σημαία του Δήμου της Αθήνας, ή η, ξεπερασμένη πια, τρέλλα των ΜΜΕ με τον Σαμαρά -τον χρηματοδότη του "Στόχου" και άλλων, άγνωστων προς το παρόν σκυληκιών, με τα μυστικά κονδύλια από τα ταμεία του υπουργείου εξωτερικών.

Ποιά είναι όμως αυτή η σημαία, για της οποίας την χάρη συντεταγμένοι Χρυσαιγίτες ξεκινούν κάθε που καίγεται, αλλά και όταν δεν καίγεται, να βάλουν τους ανάρχες στη θέση τους, σχεδόν επαινούμενοι από τον αληταρά Terence Quick (προφέρεται "βραδύνους"); Πρόκειται για ένα αξιοσέβαστο σύμβολο της εθνικής αντίστασης; Η μήπως είναι, και ήταν πάντα, όπως και αν τη δεις, ένα απλό κομμάτι ύφασμα, όπως πριν λίγους μήνες δήλωσε, για την τουρκική σημαία και όχι για τη δική του, ο αμερικάνος υπουργός εξωτερικών; Η μήπως, ακόμα χειρότερα, είναι ένα βρωμερό σύμβολο της τερατώδους "Ιστορίας" με την οποία οι ελληνικές κυρίαρχες τάξεις εξυμνούσαν πάντα τον εαυτό τους και το κράτος τους;

Πρώτο ψέμμα των παπαγάλων της κρατικής "Ιστορίας" είναι πως η γαλανόλευκη είναι η σημαία της επανάστασης του 1821. Θα ήταν καλό να θυμόμαστε ότι "στην αρχή της επανάστασης ... αι σημαίαι των περισσότερων ήταν τσεμπέρες των γυναικών τους" (Φωτάκου Απομνημονεύματα, σελ. 80). Όσον αφορά στην επίσημη πτυχή του θέματος, το ίδιο το σχολικό βιβλίο της "Ιστορίας" της Β' Λυκείου παραδέχεται (σελ. 34) ότι η πρώτη Εθνοσυνέλευση, κυριαρχούμενη από κοτζαμπάσηδες, Φαναριώτες, αρχιερείς και πλοιοκτήτες, αγνόησε τη σημαία της Φιλικής Εταιρείας, θέλοντας να δώσει το δικό της χαρακτήρα στην επανάσταση...

Ποιά ήταν όμως, μετά την επανάσταση, η σταδιοδρομία του επίσημου αυτού συμβόλου του ελληνικού κράτους; Η γαλανόλευκη σημαία ήταν η σημαία του οθωμανικού κράτους, που από το 1832 εγκαθιδρύθηκε στην Ελλάδα για να υπερασπίσει τα συμφέροντα των ξένων και ελληνικών κυρίαρχων τάξεων. Είναι χαρακτηριστικό ότι το λάβαρο του κινήματος της 3ης Σεπτεμβρίου του 1843 ήταν όμοιο στο σχήμα με τη σημαία του στρατού ξηράς, αλλά ήταν κόκκινο και λευκό και πάνω έγραφε ΕΝΩΣΙΣ, ΣΥΝΤΑΓΜΑ... ενώ τη γαλανόλευκη την ύψωσε ο βαυαρικός κρατικός στρατός και οι φιλοοθωμανικοί φοιτητές του πανεπιστημίου της Αθήνας...

Και ενώ ο εξεγερμένος λαός αντιμετώπιζε ξανά -το 1848, το 1862 και πολλές άλλες φορές- τη γαλανόλευκη σημαία του ελληνικού κράτους, ενώ οι πιο ασυμβίβαστοι αγωνιστές του '21 κατέφυγαν στα βουνά και χαρακτηρίστηκαν ληστές, οι άρχουσες τάξεις είχαν αποκτήσει από το 1848 την Μεγάλη τους Ιδέα: εργαλείο χρήσιμο για την καθυπόταξη κάθε μελλοντικής αντίστασης... Θα περιφέρουν τη σημαία τους σε διάφορες εθνικές "εξεγέρσεις" που πραγματώνουν για χάρη τους μυστικοί πράκτορες-αξιωματικοί του στρατού (βρωμεροί έλληνες κομιτατζήδες, όπως λέει ο Καζα-

ντζάκης), στην Μακεδονία, την Ήπειρο, την Κρήτη, τη Θεσσαλία, μέχρι τις αρχές του 20ου αιώνα. Θα οδηγήσουν εκατοντάδες χιλιάδες αγρότες και εργάτες στο σφαγείο του πολέμου, για να εγκαταστήσουν σιγά-σιγά τη σημαία τους στις περιοχές αυτές, καταστρέφοντας, στο όνομα του κράτους τους, κάθε παράδοση αρμονικής συμβίωσης των διαφόρων λαών της Βαλκανικής και της Μικρασίας...

Ένας προσφιλής μύθος, όπως αυτός της σημαίας, αντιμετωπίζει και δύσκολες εποχές... την εποχή του εθνικού "διχασμού" ανάμεσα στον Βενιζέλο και το βασιλιά ή του "εμφυλίου" ανάμεσα στη δεξιά και το ΚΚΕ. Δύο στρατόπεδα με την ίδια σημαία. Ο εμφύλιος διχασμός σαν φάρσα και σαν τραγωδία... Ποιός άραγε από τους δουλοπρεπείς πανεπιστημιακούς "ιστορικούς" θα έκανε τον κόπο να μας θυμίσει το επάγγελμα της γυναίκας του Βενιζέλου, κυρίας Έλενας Σκυλίτη; (Η εν λόγω κυρία ήταν έμπορος όπλων...). Ποιός θυμάται ότι η εθνικο-"απελευθερωτική" οργάνωση ΟΠΛΑ του ΚΚΕ δολοφόνησε τον αναρχοσυνδικαλιστή Σπέρα, που πρωτοστάτησε στην εξέγερση της Σερίφου, αλλά και εκατοντάδες άλλους αγωνιστές, επειδή

απλά και μόνο διαφωνούσαν με το κόμμα. Η γαλανόλευκη, φιλελεύθερη ή εαμική, σκέπασε αυτά τα εγκλήματα. Όμως η Ιστορία δεν γράφεται στα σχολικά βιβλία, ούτε στα πανεπιστήμια: όπως τον Αύγουστο του 1916, όταν οι εργάτες και οι αγρότες της Σερίφου κατέλασαν τις αρχές και ανέλαβαν οι ίδιοι την οργάνωση της ζωής τους, αλλά νικήθηκαν από το στρατό, ο οποίος, κάτω από την γαλανόλευκη σημαία, κατέστειλε την εξέγερσή τους. Όπως το Μάη του 1936, όταν οι ελληνοφώνοι, οι σλαβόφωνοι και οι εβραίοι εργάτες της Θεσσαλονίκης εξεγέρθηκαν και στάληκε ο στρατός για να επιβάλλει την τάξη, αλλά οι στρατιώτες της Θεσσαλονίκης συναδελφώθηκαν με τους εργάτες και εγκατέλειψαν τη σημαία των αφεντικών τους. Για ποιά σημαία μιλάμε; Για τη σημαία που κυμάτιζε στον "Παρθενώνα" της Μακρονήσου ή για τη σημαία του σπαρτακιστή Λήμπεκνιχτ, που πλήρωσε με τη ζωή του την αντιπολεμική του δράση; Για τη σημαία που αντιμετώπισαν το 1896 οι απεργοί του Λαυρίου ή για τους άνεργους του Λαυρίου στα 1996; Μιλάμε για τη σημαία των φιλήσυχων ιδιοκτητών και των αλβανοφάγων ή για τη σημαία του Καλλέργη που το 1894 φώναξε στους δικαστές του, όταν αυτοί τον ρώτησαν ποιά είναι η πατρίδα του, "όλος ο κόσμος είναι η πατρίδα μου και όλοι οι άνθρωποι αδελφοί μου". Μιλάμε για τη σημαία που ανεβοκτέβαζαν τα αφε-

ντικά μας στα Ίμια ή μήπως για τους νεκρούς φαντάρους σε καιρό ειρήνης, που αυτοκτόνησαν ή χάθηκαν από ατυχήματα; Μιλάμε για τα "καλά" συνθήματα του Πολυτεχνείου του '73 -"είμαστε άσπλοι"- και για τις ελληνικές σημαίες που αναρτήθηκαν από το φόβο των τανκς ή για τις καθημερινές οδομαχίες στους γύρω δρόμους, για το σύνθημα "Γενική Απεργία", που κυριάρχησε όλες εκείνες τις μέρες, και για τα άλλα συνθήματα των δρόμων, όπως "ΚΑΤΩ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ", "ΚΑΤΩ Η ΕΞΟΥΣΙΑ";

...και το κάψιμό της

Η εθνική σημαία είναι το σύμβολο μιας ψευδούς συνειδησης: της εθνικής ιδεολογίας. Ο πόλεμος ενάντια σε κάθε είδους ψεύτικη συνείδηση είναι ο πόλεμος για την ελευθερία και προϋποθέτει συνεχή κριτική και πρακτική δραστηριότητα, για να μην καταντήσει και ο ίδιος ιδεολογία. Το θέαμα είναι η κορύφωση και η ολοκλήρωση της ιδεολογίας και οι πιο θεαματικές πράξεις είναι οι πιο ασυνειδητες, αυτές που έχουν μηδέν νόημα. Ο αγώνας ενάντια στις ιδεολογίες και στο θέαμα, είναι αγώνας για να δώσουμε το μεγαλύτερο νόημα στις πράξεις μας και να κάνουμε πράξη την θεωρία μας. Ο αγώνας αυτός επιδιώκει πάντα την ευθεία αντιπαράθεση με το υπάρχον. Κι αυτό το κάνει αναζητώντας πάντα τις πράξεις εκείνες που, σε κάθε δεδομένη στιγμή, θα είναι έμεσα, σαφή και ξεκάθαρα πλήγματα στον εχθρό. Ο αγώνας αυτός οφείλει να έχει όλο και μεγαλύτερη συνείδηση των πράξεών του και να κάνει ό,τι μπορεί για την αποτελεσματική υπεράσπισή τους, μέσω της προώθησης της αυτοοργάνωσης. Δεν μπορεί να υπάρξει εξεγερσιακή πρακτική εντελώς ανεξάρτητη από τους όρους υπεράσπισής της.

Θέλουμε να ξεμπερδεύουμε με τον ίδιο τον παλιό κόσμο, όχι μόνο με τα σύμβολά του

Υ.Γ. Γνωρίζουμε ότι μια κριτική ενός μεμονωμένου γεγονότος είναι πιθανό να οδηγήσει σε ελλιπή συμπεράσματα, αν δεν συνοδεύεται από μια συνολική κριτική των επιλογών μας.

**Αντιεξουσιαστικός Πυρήνας
Αγίας Παρασκευής,
Τ.Θ. 60095, Τ.Κ. 15310**

Κάλεσμα

Σέρρες, 9/11/96

Ο ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΠΥΡΗΝΑΣ ΣΕΡΡΩΝ καλεί όλους/όλες τους φίλους/φίλες, συντρόφους/ισσες σε κοινή παρέμβαση στην πορεία που θα πραγματοποιηθεί για τα 23 χρόνια της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, την Κυριακή 17 Νοεμβρίου, στις 18.00, στην πλατεία Ελευθερίας.

Η παρέμβαση με έντυπο υλικό επιχειρείται για δεύτερη φορά. Στην προσπάθεια που ξεκίνησε από πέρυσι ο ΠΥΡΗΝΑΣ ώστε να σταματήσει η καπήλευση όλων των εκδηλώσεων και της ίδιας της εξέγερσης του '73 από του κνίτες και τα γκρουπούσκουλα.

Η παρέμβαση, επιπλέον, θα είναι μια ευκαιρία συνειδήσεώς μας, συζήτησης και συντονισμού πιθανής περαιτέρω δράσης.

Υπενθυμίζεται ότι όχι μόνο σε τοπικό επίπεδο (διώξεις αγροτών, οικολογικά προβλήματα, παιδεία) αλλά και γενικότερα (καταστολή καταλήψεων, αλληλεγγύη σε Ελλάδα, Τουρκία, Ιταλία, δίκες συντρόφων/Μπαλάφα) υπάρχουν πολλά θέματα στα οποία θα μπορούσε να δρομολογηθεί μια παρέμβαση αντιπληροφόρησης και δραστηριοποίησης στα πλαίσια του νομού.

Για το λόγο αυτό, η αναγκαιότητα της παρουσίας όλων είναι κάτι παραπάνω από επιτακτική.

"Όποιος δεν έχει τον αγώνα μοιραστεί, θα μοιραστεί την ήττα".

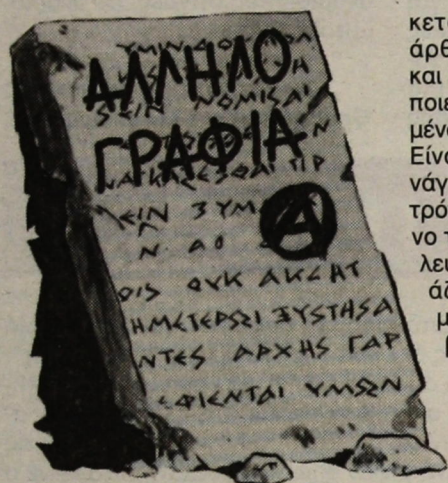
**ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΠΥΡΗΝΑΣ ΣΕΡΡΩΝ
Τ.Θ. 58, Τ.Κ. 62110, Σέρρες**

ΠΑΛΙΑ ΦΥΛΛΑ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ "ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ" (Τηλ: 38.02.040), "ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ" (Τηλ: 36.08.635) ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ, ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΤΗΣ VILLA BARBARA (Κρίστου 7, Πλ. Κουλέ Καφέ, Άνω Πόλη) ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ. ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΧΤΑ ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ 7.00-10.00μμ. ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΑΡΧΕΙ Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 118/343601-22 ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Εκδήλωση Αλβανών μεταναστών

Την Τετάρτη 13/11 έγινε εκδήλωση από αλβανούς μετανάστες για τα δικαιώματά τους. Σε αυτή την εκδήλωση συμμετείχαν τριάντα περίπου αλβανοί όπου αποφάσισαν να δώσουν μια απάντηση στο ρατσισμό, στην εκμετάλλευση και στην τρομοκρατία που τους επιβάλλεται καθημερινά. Είναι γνωστό ότι οι αλβανοί ζουν σε άθλιες συνθήκες, ότι το ελληνικό κεφάλαιο εκμεταλλεύεται τα φτηνά εργατικά χέρια των εκατοντάδων χιλιάδων αλβανών που εργάζονται στην Ελλάδα όπως και των υπόλοιπων μεταναστών. Η συζήτηση επικεντρώθηκε σε 3 βασικά ζητήματα. Στο ρατσισμό, στην ανάπτυξη της αλληλεγγύης των αλβανών μεταξύ τους και με άλλους μετανάστες και στην ανάγκη για να φτιαχτεί μια οργάνωση που θα έχει σαν στόχο τη συσπείρωση των αλβανών για να μπορέσουν να αγωνιστούν για τα δικαιώματά τους.

“Περί ναρκωτικών και παρανομίας”

(Λίγα λόγια σχετικά με το πρώτο σέλιδο θέματος του προηγούμενου φύλλου)

Αφού διάβασα προσεκτικά το -αρ-

κετά καλό σε γενικές γραμμές - άρθρο “σκόνες, χόρτα, κανάλια και μπαμπάδες”, έχω να κάνω κάποιες παρατηρήσεις σε συγκεκριμένα σημεία του. Είναι κατανοητό πλέον ότι την ανάγκη για χρήση διαφόρων ψυχοτρόπων ουσιών, τη δημιουργεί μόνο του το συγκεκριμένο εκμεταλλευτικό σύστημα το οποίο επηρεάζει όλες τις πτυχές της ζωής μας. Η “λύση” λοιπόν στο “πρόβλημα των ναρκωτικών” μπορεί να έρθει μόνο με την ανατροπή αυτού του συστήματος ή για να το πούμε διαφορετικά, με την καταστροφή του πολιτισμού της κυριαρχίας, της εκμετάλλευσης, της εξαθλίωσης.

Όλες οι άλλες πρόχειρες λύσεις στην παρούσα φάση μικρά έως και αρνητικά αποτελέσματα έχουν (βλ. “Θεραπευτικές” κοινότητες). Επίσης είναι λάθος να πιστεύουμε ότι τα κράτη περίμεναν να βρουν

Όσον αφορά το ρατσισμό, είναι κάτι το οποίο δεν μπορεί να σπάσει έτσι εύκολα. Κι αυτό το λέμε επειδή τον δημιουργεί το ίδιο το καθεστώς, με τα ΜΜΕ, που παρουσιάζουν κάθε μέρα τους αλβανούς σαν εγκληματίες. Το κράτος φτιάχνει αυτό το ρατσιστικό κλίμα για να μπορέσει να παρουσιάσει στον υπόλοιπο κόσμο ότι για τα πάντα φταίνε οι αλβανοί και έτσι δημιουργεί ένα τοίχο ανάμεσα στους έλληνες και τους αλβανούς εκμεταλλευόμενους.

Το ξέρουμε κι εμείς οι ίδιοι οι αλβανοί ότι είμαστε σκόρπιοι κι έτσι μας θέλει το κεφάλαιο. Γι’ αυτό το σημαντικότερο θα είναι η ανάπτυξη της αλληλεγγύης μεταξύ μας. Αν αναπτύξουμε αυτή την αλληλεγγύη μεταξύ μας και οργανωθούμε, τότε θα μπορέσουμε να πούμε στον ελληνικό λαό ότι δεν είμαστε αυτοί που κλέβουμε και σκοτώνουμε αλλά ξέρουμε να αγωνιζόμαστε.

Θέλουμε να αυτοοργανωθούμε για να φτιάξουμε μια οργάνωση που να μην καθοδηγείται από κόμματα, οργανώσεις κι απ’ το ελληνικό κράτος γιατί αλλιώς θα παραμένουμε εκμεταλλευόμενοι και αυτή η οργάνωση δεν θα ‘χει αποτελέσματα.

Μόνο βγαίνοντας στο δρόμο με όπλο μας την αλληλεγγύη, οργανωμένοι μεταξύ μας και με άλλους μετανάστες και έλληνες εργάτες τότε θα μπορέσουμε να σπάσουμε το ρατσισμό, να κερδίσουμε την αξιοπρέπεία μας, να αντισταθούμε στην καθημερινή βαρβαρότητα και να ζήσουμε πιο ανθρώπινα.

Το παραπάνω κείμενο γράφτηκε από αλβανούς συντρόφους.

διαφορές κι αν έχουμε με τους μαρξιστές και κυρίως με τα αντάρτικα (τα οποία κατά κανόνα ανήκουν στο μασοϊκό χώρο) πρέπει να προσέχουμε στην πληροφόρηση που δίνουμε για να μην κατηγορηθούμε ότι αναπαράγουμε την προπαγάνδα των κυβερνήσεων (και κύρια αντιπάλων των ανταρτών).

Τονίζω ότι δεν αμφισβητώ τη συγκεκριμένη πληροφόρηση αλλά ζητώ μια αναλυτική καταγραφή των περιπτώσεων εμπορίου ναρκωτικών από τους αντάρτες.

Τ.Χ. ΑΘΗΝΑ

Απάντηση:

Η χρήση των ψυχοτρόπων (όπως γράφει το κείμενο) δεν είναι τωρινό φαινόμενο. Η απαρχή του χάνεται στα βάθη της ιστορίας αν όχι της προϊστορίας. Επομένως τη χρήση δεν την προκαλεί το “συγκεκριμένο εκμεταλλευτικό σύστημα”. Αυτό που όντως προκαλεί

Δημόσια δωρεάν εκπαίδευση: άλλος ένας μύθος

Η συνεχιζόμενη πολιτική λιτότητας - αναγκαία κατά πολλούς προκειμένου να επιτευχθεί η σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας με τις ευρωπαϊκές και ο “εκσυγχρονισμός” της ελληνικής κοινωνίας - έχει ως κύρια έκφασή της τη μείωση των λεγόμενων κοινωνικών δαπανών και των εισοδημάτων των εργαζόμενων, προκειμένου ν’ αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Ο χώρος της εκπαίδευσης δεν μένει ανέπαφος από τις εξελίξεις αυτές. Μείωση των πραγματικών αποδοχών των διδασκόντων, απροθυμία πρόσληψης νέων εκπαιδευτικών, απουσία υλικοτεχνικής υποδομής, σκέψεις για εισαγωγή διδασκόντων στα πανεπιστήμια και κατάργησης της δωρεάν διανομής συγγραμμάτων, συνθέτουν μια πραγματικότητα απέναντι στην οποία όλοι όσοι

δραστηριοποιούνται στους χώρους της εκπαίδευσης καλούνται να αντιτάξουν τη δημόσια δωρεάν εκπαίδευση και να παλέψουν για την διατήρησή της. Υπάρχει όμως δημόσια δωρεάν εκπαίδευση;

Ας αρχίσουμε με τα προφανή. Η δωρεάν εκπαίδευση δεν υπάρχει παρά στη φαντασία ορισμένων. Η εκπαίδευση εκλαμβάνεται κυρίως ως χώρος απόκτησης γνώσεων και τυπικών προσόντων τα οποία λειτουργούν ως εγγυήσεις για την προσωπική ανέλιξη και ευημερία του καθενός. Ο κοινωνικός της προσανατολισμός περιορίζεται στη μετάδοση και αφομοίωση του κυρίαρχου συστήματος αξιών: πατριδα, θρησκεία, υπακοή στους “ανωτέρους”, πειθαρχία, εξιδανίκευση της σύγχρονης κοινωνίας ως κοινωνίας ελεύθερης και δημοκρατικής.

Από εκεί και πέρα χρειάζεται κανείς καλούς βαθμούς για να μπει στο πανεπιστήμιο, καλύτερους από άλλους υποψήφιους για την ίδια θέση. Χρειάζεται λοιπόν περισσότερες και καλύτερες φιλτράριζουσες γνώσεις, χρειάζεται να “υπερβεί” το φάσμα των γνώσεων που προσφέρει το σχολείο για να βγει νικητής από τον ανταγωνισμό. Έχει ανάγκη λοιπόν από φροντιστήρια και ιδιαίτερα, όπως και μαθήματα ξένων γλωσσών, επαγγελματική κατάρτιση κ.ο.κ. Όλα αυτά είναι “αγαθά” που δεν προσφέρονται από τη “δημόσια” (βλέπε κρατική) εκπαίδευση, η οποία αδυνατεί να ανταποκριθεί άμεσα στις εκάστοτε ανάγκες της οικονομίας. Στον πανεπιστημιακό δε χώρο, ο ισχυρισμός ότι το σύστημα διανομής δωρεάν συγγραμμάτων και απουσίας διδασκόντων αποτελούν στοιχεία ικανά για να αποδοθεί ο χαρακτηρισμός “δωρεάν” στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, είναι τουλάχιστον αστείο. Όλοι επίσης ξέρουν ότι για τους οικονομικά ασθενέστερους οι ανάγκες βιοπορισμού

λειτουργούν ως τροχοπέδη στις “σπουδαστικές” τους επιδόσεις.

Είναι επίσης προφανές ότι η μη - ιδιωτική, κρατική εκπαίδευση κάθε άλλο παρά δημόσια είναι. Δεν είναι δημόσια γιατί δεν ανήκει στον δήμο, στον λαό, αλλά στο κράτος. Δεν εκφράζει τις ανάγκες του λαού, δε δίνει πεδίο έκφρασης στις απόψεις της κοινότητας των πολιτών, ούτε εξασφαλίζει γενική και ενεργό συμμετοχή των πολιτών στις ποικίλες διαδικασίες και εκφάνσεις της. Με λίγα λόγια δεν υπάρχει δημόσια εκπαίδευση, ακριβώς γιατί δεν υπάρχει δημόσιος χώρος, δεν υπάρχει ένα δημόσιο πεδίο που να ανήκει σε όλους. Οι λειτουργίες του κράτους δεν είναι δημόσιες γιατί δεν βασίζονται στη συμμετοχή, αλλά στην αδράνεια των πολιτών. Οι λειτουργίες του κράτους είναι λειτουργίες ενός μηχανισμού που εκφράζει και επιβάλλει τα συμφέροντα και τις αξίες των κυρίαρχων κοινωνικών ομάδων. Ιδιωτική ή κρατική, η εκπαίδευση ελέγχεται από το λόγο της κυριαρχίας και εκφράζει το λόγο της κυριαρχίας. Σύμφωνα με τις επιταγές του καπιταλισμού, μετατρέπεται τον καθένα σε αντικείμενο που πρέπει να αποκτήσει εξειδικευμένες επαγγελματικές γνώσεις και να αφομοιώσει

τις κυρίαρχες αξίες για να ενταχθεί σε κάποιο γρανάζι του συστήματος.

Η ενίσχυση λοιπόν της “δωρεάν” εκπαίδευσης λίγα, ουσιαστικά, πράγματα μπορεί να αλλάξει. Φυσικά είναι ωφέλιμο να υπάρχουν περισσότεροι καθηγητές και λιγότεροι μαθητές σε κάθε τάξη, είναι ωφέλιμο να μην καταβάλλονται διδάκτρα και να παρέχονται βιβλία δωρεάν, είναι ωφέλιμο να προσφέρεται σίτιση και στέγαση σε όλους τους φοιτητές. Δεν είναι όμως εκεί η ουσία. Το εκπαιδευτικό σύστημα είναι καταπιεστικό για χίλιους δύο λόγους, από τους οποίους λίγοι έχουν να κάνουν με το “δωρεάν” ή όχι χαρακτήρα του. Είναι καταπιεστικό γιατί ενσαρκώνει τη θεμελιακή διαίρεση της σύγχρονης κοινωνίας ανάμεσα σε αυτούς που αποφασίζουν και σ’ αυτούς που εκτελούν. Είναι καταπιεστικό γιατί μας προσανατολίζει προς την αποδοχή του λόγου της κυριαρχίας.

Κάθε απόπειρα πραγματικής αλλαγής στον εκπαιδευτικό χώρο δεν μπορεί παρά να ειπωθεί μέσα από ένα πλαίσιο γενικευμένης ανατροπής της σημερινής πραγματικότητας και κοινωνικής μεταρρύθμισης.

Αυτόνομη Πόλη

Αλφα
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

ΕΤΟΣ 20^ο ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 71

ΕΚΔΟΤΗΣ: “ΑΛΦΑ” Α.Μ.Κ.
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΕΚΔΟΣΗΣ: ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 45
Τα γραφεία είναι ανοιχτά κάθε Πέμπτη 7.00-10.00μμ.
ΤΗΛ. - FAX: (01) 64.58.112
E-mail: alfanarc@compulink.gr
ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τ.Θ. 31809
Τ.Κ. 100 35 ΑΘΗΝΑ

Κυκλοφόρησαν...

Η δεύτερη έκδοση του βιβλίου “Αυτοί οι αγώνες συνεχίζονται, δεν εξαγοράζονται” δεν δικαιώθηκαν.”

Από το σημείωμα της έκδοσης αντιγράφουμε: “Το Κέντρο Πληροφόρησης και Πολιτικού Διαλόγου Θεσσαλονίκης, σύντροφοι από την Αθήνα, το Κοινωνικό Κέντρο Πάτρας και η Ομάδα αναρχικών συντρόφων Αθηνών, αποφασίσαμε να επανατυπώσουμε τη δουλειά αυτή της Αυτόνομης Πρωτοβουλίας Πολιτών. Τις σημαντικότερες στιγμές της αντιδικτατορικής πάλης και των αγώνων του λαού μας στη μεταπολίτευση.

Είναι μια μικρή συμβολή στην πληροφόρηση και την ιστορική μνήμη, ιδιαίτερα της σημερινής νεολαίας.

Όσο για τον Κύκλο της Μεταπολίτευσης που έκλεισε, που διαρκώς κλείνει... σύμφωνα με τους λογής - λογής “πρώην”, απλά θα υπενθυμίσουμε ότι ένας κύκλος κλείνει όταν φθάσει εκεί απ’ όπου ξεκίνησε...”

Εκδηλώσεις...

★ Σήμερα Σάββατο διοργανώνεται συναυλία με ελεύθερη είσοδο στη Βίλλα Βαρβάρα με την Υπόγειη Τροχιά από την Πτολεμαΐδα. Θα προηγηθούν θεατρικά δρώμενα στην πλατεία Κουλέ Καφέ.

★ Αύριο Κυρακή 17 Νοέμβρη και ώρα 11.00π.μ. διοργανώνεται συγκέντρωση στην πλατεία Ρήγα Φεραίου, στα Τρίκαλα, από τον Αναρχικό Πυρήνα Τρικάλων.

★ Το επόμενο Σάββατο 23 και την Κυριακή 24 Νοέμβρη διοργανώνεται πανελλαδική συνάντηση για τους Zapatistas. Πληροφορίες για τον τόπο και τον χρόνο της συνάντησης καθώς και για πρακτικά θέματα που σχετίζονται με την καλύτερη οργάνωση (διαμονή συντρόφων από την επαρχία κ.λπ.) δίνονται στα τηλέφωνα (01) 3813928 (8-11μ.μ.), 6429776 (2-8μ.μ.)

Τίποτα δεν έχει αλλάξει, τίποτα δεν είναι όπως παλιά.

Συνέχεια από την πρώτη σελίδα

ρευση του ιδεολογήματος της εξουσίας, που είχε ραγίσει το πρωί του Σαββάτου 18 Νοέμβρη, αναδείχθηκαν όλες οι εσωτερικές αντιπαλότητες και οι ιδεολογικοποιημένοι διαχωρισμοί. Αντί για μια δράση που θα αποκαθιστούσε το νόημα των γεγονότων, ξεκινώντας από την πρώτη δράση που θα είχε νόημα, δηλαδή την άμεση αλληλεγγύη στους συλληφθέντες, είχαμε ακόμα και καυγάδες μπροστά από το κτίριο της ασφάλειας. Μέσα στο ίδιο κτίριο, κάποιοι άλλοι, πεντακόσιοι άνθρωποι, ζούσαν σε εντελώς διαφορετικούς χωροχρόνους. Κάποιοι άλλοι, που ενώ γι' αυτό που έζησαν και σε αυτά που βρέθηκαν είχαν νικήσει, σύντομα θα αντιλαμβάνονταν ότι είχαν αφεθεί ουσιαστικά μόνοι τους απένα-

ντι σε όλα τα μαντρόσκυλα της κυριαρχίας: αστυνομικούς, δικαστές, δημοσιογράφους, κοινωνιολόγους, ψυχολόγους, ευαίσθητους πολιτικούς, κι όλες τις πατρικές και-μη εξουσίες. Οι ειδικοί της κυριαρχίας, μετά από την πρώτη τους αμηχανία, κι αφού έγινε σαφές πως δεν είχε εκδηλωθεί η δραστηριότητα που θα τους απειλούσε, γρήγορα προσάρμοσαν το σενάριο στις νέες απαιτήσεις. Με χαρακτηριστική ταχύτητα κι επιδεξιότητα, το κράτος, από αυστηρός τιμωρός, μετατράπηκε σε στοργικό πατέρα και οι 200 "γνωστοί-άγνωστοι" έγιναν "τα παιδιά της διπλανής πόρτας". "Τα παιδιά μας". Η ηθική τάξη είχε αποκατασταθεί.

Το πολυτεχνείο του '95 είχε πολλά από τα χαρακτηριστικά μιας ε-

ξέγερσης. Μια εξέγερση βέβαια μπορεί να παραμείνει μια στιγμή σε ένα παγωμένο χρόνο που ορίζεται από άλλους, ή μπορεί να δημιουργήσει τον δικό της χρόνο, αποκτώντας τη συνείδηση του εαυτού της και προχωρώντας στην αυτοοργάνωση. Έτσι, μια εξέγερση δεν αποτελεί απαραίτητα κάτι θετικό για την υπόθεση της κοινωνικής απελευθέρωσης, είναι όμως οπωσδήποτε καταστροφικό το να μην βγαίνουν συμπεράσματα και να μην αξιοποιούνται οι εμπειρίες από την κάθε εξέγερση ή μισο-εξέγερση.

Ένας χρόνος πέρασε από τότε. Αύριο είναι και πάλι 17 Νοέμβρη. Οι κάμερες έχουν ήδη στηθεί στα γύρω μπαλκόνια. Αφού όμως το κλίμα είναι σχετικά υποτονικό και δεν υπάρχουν οι περσινές συγκυρίες, άρχισαν να εμφανίζο-

νται στις εφημερίδες δημοσιεύματα που αναφέρονται, "σύμφωνα με πληροφορίες" σε "διάθεση των αναρχικών να πάρουν τη ρεβάνς για τις 500 περσινές συλλήψεις". Το κλίμα της επετειακής "συνάντησης" φτιάχνεται και πάλι. **Τίποτα δεν έχει αλλάξει, μα και τίποτα δεν είναι όπως παλιά.** Οι αδυναμίες του αναρχικού-αντιεξουσιαστικού χώρου έχουν αναδειχθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε αρκετοί αρχίζουν να ελπίζουν πως στην εποχή του τέλους των ιδεολογιών, επιτέλους φαίνεται να φτάνει και το τέλος της αναρχίας ως **ιδεολογίας**. Οι περσινές συγκυρίες, φέτος δεν υπάρχουν. Φυσικά εξακολουθούν να υπάρχουν -συνεχώς- χίλιοι λόγοι για να εξεγερθείς, υπάρχουν όμως επίσης χίλιοι τόποι και άλλοι τόσοι χρόνοι. Είναι ξεκάθαρο πως το παιχνίδι της σύγκρουσης

της 17ης Νοέμβρη (και η λέξη "**παιχνίδι**" δεν χρησιμοποιείται καθόλου ειρωνικά, αλλά ως κάτι οπωσδήποτε πολύ ανώτερο από την **ιδεολογία** της σύγκρουσης) είναι ένα παιχνίδι στο οποίο δύσκολα μπορείς να παίξεις με τους κανόνες, που έχουν έτσι κι αλλιώς οριστεί από άλλους. Όσο για τη **συνείδηση** της σύγκρουσης, δηλαδή τη συνειδητή αντιπαράθεση του πολιτισμού της ελευθερίας με τον πολιτισμό της κυριαρχίας, αυτό είναι κάτι που κατακτιέται μέσα από προσπάθειες, εμπειρίες και λάθη, μέσα από τη συλλογικοποίηση, την αυτοοργάνωση και την επικοινωνία **και** τις 365 μέρες του χρόνου, σε αναρίθμητες στιγμές, σε αναρίθμητους χώρους...

Συντακτική Συνέλευση ΑΛΦΑ Θεσσαλονίκης, 13 Νοέμβρη 1996

Σπύρος Δαπέργολας: Απεργία πείνας

1.

Κάποτε φτάνει μια στιγμή που και οι τελευταίες (ακόμα και συνειδητές) αυταπάτες διαλύονται. Βρίσκομαι στη φυλακή κοντά 17 μήνες.

Όλον αυτό τον καιρό, μέσα από τις όποιες σωστές ή λάθος επιλογές μου, στην πραγματικότητα και τη φρίκη της εξουσίας. Όπως και τόσοι άλλοι φίλοι και σύντροφοι έπρεπε να σταθώ όρθιος στο τελευταίο σκαλοπάτι της καταστολής, εκεί που τα κάγκελα, οι κλειδαριές, τα κουδούνια, οι μεταγωγές, τα πειθαρχεία, οι ανθρωποφύλακες προσδιορίζουν χωρίς τα δημοκρατικά μασκαρέματα και τις σικέ ελευθερίες το ακριβές νόημα του κράτους, των νόμων, της ιδιοκτησίας.

Όχι ότι είχα ποτέ αμφιβολίες. Το να είσαι αναρχικός, το να είσαι με την πλευρά της επανάστασης, προσφέρει το πλεονέκτημα τη στιγμή της φυλάκισης τίποτα να μην μπορείς να σε αιφνιδιάσει. Γνώριζα, πως από τη στιγμή που μου πέρασαν τις χειροπέδες, εκτός από την ανιαρή ανακριτική εθιμοτυπία, έχω να αντιμετωπίσω την ουσία του κράτους: την καθαρή και απεριόριστη βία κι εκδικητικότητα. Και την αντιμετώπιζω.

2.

Από την άλλη, κανείς δεν μπορεί να αποφύγει τον αιφνιδιασμό όταν περνάει από την θεωρία στην πράξη. Πόσο μάλλον όταν η πράξη αποδεικνύεται χειρότερη και πολύ πιο επικίνδυνη κι από την πιο απαισιόδοξη θεωρία ή ιδεολογικοποίηση. Είναι εύκολο να μιλήσει κανείς για εγκλεισμό, να μιλήσει για βία, για σεξουαλική καταπίεση. Ίσως είναι και εύκολο γι' αυτόν που ακούει να κατανοήσει όλα αυτά. Και δεν είναι ασήμαντα. Μόνο που η εποχή που έδεναν μ' αλυσίδες τους κρατούμενους έχει (όχι απαραίτητα ανεπιστρεπτή) παρέλθει. Και είναι πολύ δύσκολο να μιλήσει κανείς, τη στιγμή που η δημοκρατική επίφαση κοκορεύεται για τον ανθρωπισμό της, για τις άλλες, τις πολύ πιο γερές και αόρατες αλυσίδες. Είναι αδύνατον γι' αυτόν που ακούει να κατανοήσει το νόημα της κατάρτησης του χρόνου, της καθημερινής εσωτερικής φθοράς, της δυσκολίας για σκέψη, το συνεχές ροκάκισμα της θέλησης, είναι αδύνατον να κατανοηθεί από αυτόν που δεν τα έχει βιώσει πως όλα τούτα γίνονται χωρίς να τα παίρνεις ειδηση κι έχουν τη δύναμη ακόμα κι όταν τα συνειδητοποιήσεις να σε κάνουν να τα ξεχνάς. Τι λιγότερο από το θαυμασμό αξίζουν οι τεχνικές της εξουσίας, τι λιγότερο από μίσος μπορεί να είναι η απάντηση οποιουδήποτε τάσσεται με την ελευθερία και πολε-

μά τους εχθρούς της. Η μόνη απάντηση που μπορεί να δώσει κανείς σ' αυτές τις επί αιώνες τελειοποιούμενες μεθόδους εξόντωσης δεν είναι άλλη από την ενδυνάμωση της πίστης και η με κάθε κόστος διατήρηση της αξιοπρέπειας.

3.

Επειδή όμως κανένας νεωτερισμός δεν μπορεί να κλονίσει την πεποίθηση πως μια "ευνομούμενη κοινωνία" πρέπει να στηρί-

ζεται στις πατροπαράδοτες αξίες, το κράτος φροντίζει να επιστρέφει σ' αυτές όποτε του δίνεται η ευκαιρία. Συκοφαντίες, διογκώσεις, σκευωρίες, βασανιστήρια, εκτοπίσεις, φόννοι, "έτσι τα βρήκαμε, έτσι θα τ' αφήσουμε"...

Από τη στιγμή της σύλληψής μας, και μόλις με χαρά διαπιστώσαμε ότι δεν είχαμε σκοντάψει σε κάποια από τις σφαίρες "αγνώστου" (αφού οι μπάτσοι με, τις μέχρι τα σημεία στίξης, καρμπόν καταθέσεις τους ισχυρίζονται ότι δεν έριξαν) προελεύσεως, βρεθήκαμε στα απαλά χέρια της ΕΛ.ΑΣ. Το πρόγευμα ήταν ασφαλώς ξύλο (έως και η κάμερα εκείνου του μίζερου το κατέγραψε). Στη συνέχεια ήταν η ανάκριση. Εκτός από το "ψάξιμο" για συγκεκριμένους συντρόφους (π.χ. Καραρέμας), εκτός από τις απειλές "θα σας ρίξουμε 12 ληστείες", οι μπάτσοι φορτώνουν στο Χρυσοστόμου και τον τραυματισμό μιας γυναίκας, κάνοντας έτσι πέντε τις απόπειρες ανθρωποκτονίας. Όπως έδειξαν ξεκάθαρα οι καταθέσεις, η γυναίκα χτυπήθηκε από τους ίδιους, και βέβαια η βαλιστική θα το απόδειχνε. Ίσως φταίνε τα υψηλής τεχνολογίας εργαλεία που πρόσφατα απέκτησε το Μέγαρο της Αλεξάνδρας, πάντως εδώ και ενάμιση χρόνο βαλιστική δεν έγινε. Μια βδομάδα αφού βρεθήκαμε στον Κορυδαλλό, ανακοινώνεται στα Media πως κατηγορούμαστε για δύο ακόμα ληστείες. Κι ενώ θα ήταν αναμενόμενο να ξαναρχίσει η παράσταση της ανάκρισης, έχουμε για 5 μήνες

σιωπή. Καθόλου τυχαία. Πέντε μήνες πήρε στην ασφάλεια για να στήσει μια γελοία σκευωρία, που εκτός από το να δώσουν επιτέλους κάποια στοιχεία σ' αυτά που ήθελαν να μας φορτώσουν, εκτός από το ότι με τον προηγούμενο νόμο εξασφάλιζαν 23 μήνες προφυλάκιση, κατάφεραν να τσακώσουν και το σύντροφο Καραρέμα, εξασφαλίζοντάς του μια πολυετή φυλάκιση. Τώρα βέβαια, αν για τη γελοιότητα της υπόθεσης ευθύνεται το πνευματικό επίπεδο των σχεδιαστών της ή η έπαρ-

σή τους το γνωρίζουν μόνο οι ίδιοι.

Ο Καραρέμας, μετά από την τρομερή ταλαιπωρία του, ύστερα από 520 συλλήψεις, ύστερα από το ξεσκέπασμα του "κόλπου", αποφυλακίζεται. Παραμένει όμως όμηρος, όπως και εμείς συνεχίζουμε να αντιμετωπίζουμε τις συνέπειες της σκευωρίας.

Έχει μήπως σημασία για την αστική δικαιοσύνη ότι η αιχμή του δόρατος γι' αυτήν τη σκευωρία, αυτό το ανθρωπάκι ο Αγγελίδης, αφού πλέον εμείς βρεθήκαμε στον πάτο κι ο Καραρέμας σχεδόν στο θάνατο, αναίρεσε από τη φυλακή που τον κρατούν (κι εμφανώς τον πούλησαν στη συμφωνία) όλα όσα του έδωσαν ("χωρία καμμία πίεση από την αστυνομία", όπως τονίζει στις καταθέσεις του) να υπογράψει; Καμμία απολύτως, και δεν χρειάζεται να είσαι αναρχικός για να το καταλάβεις.

4.

Έκανα ότι ήταν δυνατόν για να διατηρήσω ακέραια την αξιοπρέπειά μου. Στην ασφάλεια, στην ανάκριση, στη φυλακή. Και σκοπεύω να συνεχίσω έτσι. Ούτε όμως και η προφυλάκιση σήμανε το τέλος του κυνηγητού. Κάθε άλλο. Το ότι στην φυλακή δεν αφήσαμε τους εαυτούς μας να κατακυβηθούν στην ψυχολογική νέκρωση, ότι δεν γίναμε ούτε πρεζάκια ούτε ευτυχισμένοι καταναλωτές της νόμιμης ("φαρμακευτικής αγωγής")

μαστούρας, ότι ασφαλώς μόνο στη μεριά μας δεν κοίταγαν να βρουν "συνεργάτες", ότι δεν σιωπήσαμε απέναντι στην αθλιότητα αλλά βρεθήκαμε στο πλευρό όσων αγωνίζονται, με δύο λόγια το ότι δεν μας συνέτριψαν όπως θα ήθελαν, αυτό έγινε ο λόγος για νέες ταλαιπωρίες. Τον Χρυσοστόμου τον γυρίζουν ανά τις φυλακές της Ελλάδας, εμένα με εξόρισαν από τον Κορυδαλλό στη Κομοτηνή. Και βέβαια το ότι δεν κατάφεραν να στοιχειοθετήσουν ούτε ένα πειθαρχικό δεν τους ενόχλησε. Εδώ γίνονται φόννοι εν ψυχρώ, δεν θα χαλάσει το νταβατζηλίκι τους στις φυλακές...

5.

Το να γνωρίζεις πως αυταπατάσαι δεν σημαίνει πως και αυτόματα μπορείς να ξεπεράσεις τις αυταπάτες σου. Στο τέλος, αναγκάζεσαι να το κάνεις με τον πιο οδυνηρό τρόπο.

Θα τράβαγα τόσο πολύ το σχοινί; Θα έφτυναν έτσι εύκολα ακόμα και τους νέους πολυδιαφημισμένους (και δημοσιοσχεστίτικους, να μην ξεχνιόμαστε) νόμους τους; Νόμους που ήταν η υποτιθέμενη απάντηση στις αδιάκοπες εξεγέρσεις των φυλακών;

Μα φυσικά, δεν έχουν κανένα όριο, η εξουσία είναι το μόνο όριο.

Και το μόνο που σημαίνει αυτό είναι πως έχουν εκ των προτέρων επιλέξει να μας χαντακώσουν.

Στις 7 Νοέμβρη, το Συμβούλιο Εφετών Αθηνών αποφάσισε, παρά την ξεκάθαρη διατύπωση του νέου νομοσχεδίου, την παράταση της προφυλάκισής μας για τις επιπλέον ληστείες έως το 18μηνο.

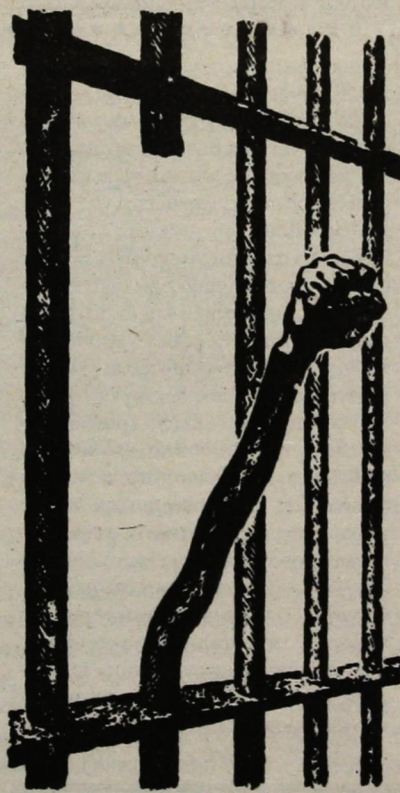
Που σημαίνει ότι πάμε για 23 μήνες προφυλάκιση.

Τι περιμένουν από μένα; Να τους παρκαλέσω να σεβαστούν τη νομιμότητα; Να τους ζητήσω να μην φέρονται όπως επιβάλλει η ουσία της ύπαρξής τους; Να αυτοπεριοριστούν;

Αυτό που ξεκινάω είναι αυτό που μου επιβάλλει το τέλος των αυταπατών, η αξιοπρέπειά μου σαν αναρχικός. Από τις 9 Νοέμβρη μπαίνω σε απεργία πείνας με αίτημα την απελευθέρωσή μου.

Φυσικά και δεν εκβιάζω κανέναν και τίποτα. Απλούστατα, πλέον, τους στερώ το "δικαίωμα" να επιλέγουν αυτοί ακόμα και την εξόντωσή μου. Είμαι διατεθειμένος να φτάσω ως το τέλος. ΟΠΟΙΟ ΚΙ ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟ. Μπορώ μόνο να τους διαβεβαιώσω πως αν είναι να οδηγηθώ σε εξόντωση, δεν θα το κάνω με τα χέρια ψηλά, δεν θα είναι επώδυνο μόνο για μένα. Αυτά για την ώρα.

Σπύρος Δαπέργολας

Το ζαϊρινό κράτος σε πλήρη αποσύνθεση. Οι μειοψηφούντες Τούτσι στην εξουσία στη Ρουάντα και το Μπουρούντι. Η επαπειλούμενη επιστροφή των αγγλόφων κράτη της περιοχής ενάντια στα γαλλικά συμφέροντα. Το διεθνές εμπόριο όπλων. Οι δια-εθνικές τοπικές εντάσεις και η συστηματική τους τροφοδότηση. Ο μηντιογενής "ανθρωπισμός" της διεθνούς κοινότητας. Και εν μέσω αυτών εκατομμύρια προσφύγων που περιπλανώνται στους δρόμους του Κίβου, πλήρως εξαθλιωμένοι και ανήμποροι, θύματα του τελευταίου επεισοδίου της πολιτικής της Νέας Τάξης που αρχίζει πάντοτε με λέξεις και καταλήγει πάντοτε σε κουφάρια.

Υποσαχάρια Αφρική: το επόμενο θέατρο σφαγών της Νέας Τάξης

Η καταστροφή ήταν από πολύ καιρό περισσότερο από αναμενόμενη και προβλέψιμη. Το μόνο που έμενε να προσδιοριστεί ήταν ο ακριβής τόπος τους ξεσπάσματος του πολέμου. Το Ζαΐρ είναι μία παύ τις χώρες της Κεντρικής Αφρικής που συγκεντρώνει τα απαραίτητα προσόντα για να καταστεί η επόμενη σεκάνας του θεάματος των σφαγών στις παγκόσμιες γεωπολιτικές ανακατατάξεις. Γνήσιο προϊόν της αποικιοκρατικής παράδοσης, βελγικό Κογκό μέχρι το 1971, περιλαμβάνει περισσότερες από 250 εθνότητες. Από τη γέννησή της, η Κινσάσα αντιμετώπισε αλληπαλά αποσχιστικά κινήματα, ιδιαίτερα στις περιοχές με πλούσιο υπέδαφος, κατά μήκος των τεράστιων νοτίων συνόρων της, από την Αγκόλα και τη Ζάμπια. Τον Ιούλιο του 1960, με τη βοήθεια των βέλγων ξέσπασε αποσχιστικός πόλεμος που διήρκεσε μέχρι το 1965, ενώ τον Αύγουστο του ίδιου χρόνου αποσχίστηκε το Kasai. Το 1964 στην επαρχία του Kivu, στα δυτικά της χώρας ένας πρώην υπουργός του Λουμουμπα (σας θυμίζει κάτι;) εξεγείρεται ενάντια στην κεντρική κυβέρνηση, ενώ το 1965 το Κίβου και ένα μέρος του Katanga αποστατούν, ο εθνικός στρατός καταφεύγει στους μισθοφόρους και το Νοέμβριο ο συνταγματάρχης Μομπούτου καταλαμβάνει την εξουσία. Ο αιμοσταγής δικτάτορας, που κυβερνά μέχρι σήμερα, κατάφερε να παραμείνει ακολουθώντας τη μέθοδο του διαίρει και βασίλευε, στηριζόμενος στους στρατό και πείθοντας την Ουάσιγκτον πως αποτελεί το οχυρό απέναντι στους Σοβιετικούς στην Αφρική. Στη διάρκεια της δεκαετίας του '70 και του '80 η Γαλλία, το Βέλγιο, το Μarόκο και φυσικά οι Ηνωμένες Πολιτείες τον βοήθησαν να συντρίψει τους ανθενωτικούς επαναστάτες, προσφέροντας του όπλα και κάθε είδους στρατιωτικό υλικό. Καταχράστηκε εκατομμύρια δολάρια που επένδυσε σε τραπεζικούς λογαριασμούς στην Ελβετία και σε παλάτια στην Κιανή Ακτή και διατήρησε το μονοπώλιο εμπορίου διαμαντιών. Ωστόσο, μετά τους δύο πολέμους της Shaba (1977 και 1978), την τελική αυτονομιστική της το 1993 και τα δύο διαδοχικά κύματα λεηλασίας από το στρατό τη δεκαετία του '90, αποδυναμώθηκε σημαντικά η καταστροφική κεντρική εξουσία του.

Το Κίβου από το 1993...

Η κατάσταση στο Κίβου είναι εκρηκτική από την άνοιξη του 1993, όταν διάφορες ζαϊρινές εθνότητες (Hunde, Nyanga και Nande), παρακινούμενες από τους τοπικούς πολιτικούς ηγέτες, κινήθηκαν τους Banyarwanda, προσπαθώντας να καταλάβουν τη γη τους. Η κοινότητα των Banyarwanda, που κατάγονται από τη Ρουάντα, εγκαταστάθηκε πριν από δύο αιώνες στο Κίβου. Οι Χούτου και οι Τούτσι αποτελούν το μισό του πληθυσμού αυτής της εύφορης περιοχής που επονομάζεται ο "σποβολώνας του Ζαΐρ". Μετά τη γενοκτονία των Τούτσι στη Ρουάντα και το ενάμισο εκατομμύριο των προσφύγων (Χούτου, κατά κύριο λόγο), οι διαμάχες φουντώνουν και πάλι στα τέλη του 1995 στην περιοχή του Masisi, στο βορρά. Την άνοιξη του 1996 ο ζαϊρινός στρατός, με τη βοήθεια πολιτοφυλάκων Χούτου της Ρουάντα, οργανώνει πογκρόμ εναντίον των Banyamulenge, Τούτσι του Νότιο Κίβου, οι οποίοι

Οι πρωταγωνιστές(;) της κρίσης και οι γείτονές τους

ΤΟ ΖΑΪΡ 2,3 εκατομμύρια τετρ. χλμ. Περίπου 44 εκατομμύρια κάτοικοι (περισσότερες από 250 εθνότητες). Ανεξάρτητο από το 1960. Η χώρα αυτή είναι 88 φορές μεγαλύτερη από τη Ρουάντα αλλά αδυνατεί να της επιβληθεί στρατιωτικά. Οι στρατιωτικές ζαϊρινές δυνάμεις (FAZ) είναι χωρίς εμπειρία, συνηθισμένες στις λεηλασίες και χωρίς κεντρική διοίκηση. Το Ζαΐρ, χωρίς δρόμους, με de facto αυτόνομες περιοχές και με γενικευμένη διαφθορά αποτελεί περισσότερο μια γεωγραφική έκταση, παρά ένα Κράτος.

Η ΡΟΥΑΝΤΑ 26.338 τετρ. χλμ. Περίπου 5 εκατομμύρια κάτοικοι (83% Χούτου, 17% Τούτσι). Ανεξάρτητο από το 1962. Το 1991, με την εγκαθίδρυση του πολυκομματισμού εμφανίζονται δεκάδες εφημερίδες, περιοδικά και εκπομπές που υιοθετούν έναν εξαιρετικά βίαιο εξτρεμισμό και που για τέσσερα χρόνια επαναλαμβάνουν το σενάριο της επανεμφάνισης των Τούτσι, με σκοπό την εκμετάλλευση και την εξόντωση των Χούτου. Αποτέλεσμα: σφαγές και εκδικητικές πράξεις ενάντια στους Bagogwe στα βορειοανατολικά και τους Τούτσι στο Bugesera (1990-1994) για τις οποίες καμμία διεθνής κοινότητα δεν συγκινείται. Λίγο μετά τη γενοκτονία, το καλοκαίρι του 1994, το Πατριωτικό Μέτωπο της Ρουάντα (FPR) εγκαθίσταται στο Κίγκάλι. Με ισχυρότατη πλειοψηφία των Τούτσι το FPR αρνείται από την αρχή της κρίσης οποιαδήποτε στρατιωτική ανάμειξη στο Ζαΐρ. Ωστόσο μαρτυρίες επιβεβαιώνουν το αντίθετο, ενώ ο ίδιος ο πρόεδρος της Ρουάντα υπονόησε την αμφισβήτηση των συνόρων που είχε προσδιορίσει το συνέδριο του Βερολίνου το 1885 και την προσάρτηση ενός τμήματος του Ζαΐρ.

ΤΟ ΜΠΟΥΡΟΥΝΤΙ 28.000 τετρ. χλμ. Περίπου 6 εκατομμύρια κάτοικοι (85% Χούτου και 15% Τούτσι). Ανεξάρτητο από το 1962. Το καθεστώς του κυβερνήτη Ρ.Βυγογιά παραμένει προς το παρόν αμέτοχο στην κρίση. Από το 1993 όμως η χώρα βρίσκεται σε κατάσταση διαρκούς πολέμου. Οι εξεγερμένοι Χούτου ελέγχουν την ύπαιθρο και αντιτίθενται στην εξουσία και τον τακτικό στρατό που αποτελείται κατά 95% από τους Τούτσι.

Η ΟΥΓΚΑΝΤΑ 237.000 τετρ. χλμ. Περίπου 20 εκατομμύρια κάτοικοι. Ανεξάρτητη από το 1962. Παρουσιάζεται συχνά σαν ένα επιτυχημένο αφρικανικό μοντέλο, με πολιτική σταθερότητα και δυναμική οικονομία. Η Ουγκάντα του Υ.Μοσενι διατηρεί στενούς δεσμούς με το Πατριωτικό Μέτωπο της Ρουάντα (FPR), ενώ συχνά αποτέλεσε καταφύγιο για τη διασπορά των Τούτσι που καταδίωκαν τα εκάστοτε καθεστώτα των Χούτου στη Ρουάντα. Αν και κατηγορείται από την Κινσάσα πως θέλει να εισβάλλει στο Ζαΐρ, για την ώρα σχολιάζει ελάχιστα τον πόλεμο του Κίβου.

Ποιός πολεμά εναντίον ποιού;

Η μάχη του Κίβου δεν είναι πόλεμος μετώπου. Ανάμεσα στις ένοπλες ομάδες που μάχονται στην περιοχή ξεχωρίζουμε τις ζαϊρινές στρατιωτικές δυνάμεις (FAZ) που αρέσκονται στη λεηλασία και το κινηγητό των Τούτσι. Οι πολιτοφυλάκες Χούτου Interhamwe (κυριολεκτικά: αυτοί που εργάζονται μαζί), σύμμαχοι των FAZ και δραστήριοι στα στρατόπεδα προσφύγων των Χούτου. Οι Banyamulenge, Τούτσι του νότιου Κίβου, στο Ζαΐρ που συνδέθηκαν με μια παλιά προσωπικότητα της ζαϊρινής πολιτικής, τον μαρξιστή Laurent-Desire Kabila που αυτοανακηρύχθηκε σε "αρχηγό της εξέγερσης", και στηρίζονται από τη Ρουάντα και την Ουγκάντα.

οι παίρνουν τα όπλα και κηρύσσουν τον πόλεμο ενάντια στους επιτιθέμενους.

Εδώ και βδομάδες ο άμαχος πληθυσμός (1,5 εκατομμύριο περίπου άνθρωποι) που καταφέρνει να γλυτώσει από τη σύρραξη, έρχεται να προστεθεί στα 2 εκατομμύρια των προσφύγων της περιοχής. Τη στιγμή αυτή στην καρδιά της Αφρικής, τα δύο στρατόπεδα της Mugunga, δίπλα στη Goma, συγκροτούν το μεγαλύτερο στρατόπεδο προσφύγων στον κόσμο, τη μεγαλύτερη μάζα ανθρώπινου αναλώσιμου υλικού στον κόσμο, που περιμένει καρτερικά τη "λύση" που θα διαγράψουν ο ΟΗΕ, ο Οργανισμός των Αμερικανικών Κρατών και οι χώρες των "Μεγάλων Λιμένων". Μια "λύση" που θα επιβάλλουν οι "Μεγάλοι" και που, όπως έχει αποδειχθεί στο παρελθόν, δεν μπορεί παρά να είναι αιματηρή.

Εν τω μεταξύ, οι συγκρούσεις με βαρύ οπλισμό που γίνονται ολόένα και πιο συχνές μεταξύ των στρατών της Ρουάντα και του Ζαΐρ και η νίκη του Πατριωτικού Μετώπου στη Ρουάντα (FPR), σε συνδυασμό με τη διατήρηση της εξουσίας στο Μπουρούντι από τον Ρ.Βυγογιά -που έχει να αντιμετωπίσει τους εξεγερμένους Χούτου ενάντια στο στρατιωτικό καθεστώς (Τούτσι κυρίως)- μπορεί εύκολα να δημιουργήσει την απειλή μιας νέας γενοκτονίας των Τούτσι και να περιπλέξει ακόμη πιο δραματικά τα πράγματα.

"Ο εσωτερικός εχθρός" στην Αφρική των "Μεγάλων Λιμένων"

Το 1994 στη Ρουάντα εκατό ημέρες ήταν αρ-

κετές για να σφαγιαστούν περισσότεροι από 500.000 άντρες, γυναίκες και παιδιά, περισσότεροι λόγω του προσδιορισμού τους ως Τούτσι ή αντιπολιτευόμενοι Χούτου, σύμμαχοι των πρώτων, παρά λόγω της πολιτικής τους ένταξης ή της ανάμειξης τους στον πόλεμο. Μια πρόσφατη έρευνα του ΟΗΕ αποκάλυψε πως το Μάιο του 1994 το τότε δικτατορικό καθεστώς στη Ρουάντα (αποτελούμενο από Τούτσι στην πλειοψηφία του) σε συνεργασία με τη ζαϊρινή κυβέρνηση δέχθηκε τόνους όπλων και πολεμοφοδίων από την Ισπανία, τη Βουλγαρία, τη Δημοκρατία της Τσεχίας, τη Γαλλία, το Βέλγιο, την Ιταλία, τη Μεγάλη Βρετανία και την πρώην Γιουγκοσλαβία, παρά την υποτιθέμενη ισχύ του εμπάργκο.

Με την ίδια βαρβαρότητα βέβαια είχε εξοντωθεί ο "εσωτερικός εχθρός" Τούτσι, με τη βοήθεια των Βέλγων το 1959, 1960 και 1962, και η φυγή των Bagogwe (1990-1994). Με την επικράτηση του Πατριωτικού Μετώπου της Ρουάντα, 2 εκατομμύρια προσφύγων Χούτου στοιβάχτηκαν στη ζώνη ασφαλείας νοτιοδυτικά της χώρας για να μετατραπούν, μετά την κήρυξη του ζαϊρινού πολέμου σε ανθρωπίνη ασπίδα μεταξύ του ζαϊρινού στρατού -και των πολιτοφυλάκων Χούτου- και των εξεγερμένων Banyamulenge.

Στο Ζαΐρ το δικτατορικό καθεστώς του Μομπούτου δεν έχει παρά να ελπίζει στη στήριξη της Γαλλίας πράγμα που αποκάλυπτα συνέβει με τους Χούτου της Ρουάντα και του Μπουρούντι, και γενικότερα με τους εχθρούς της χώρας που διατηρεί στενότερους με όλη την αριστοκρατία Τούτσι της περιοχής, της Ουγκάντα.

Έτσι στην εξέγερση των Τούτσι στο Κίβου του

Ζαΐρ, είτε αυτοί καταφέρουν να καταλάβουν ένα σημαντικό τμήμα αυτού, είτε επικρατήσουν οι ζαϊρινές δυνάμεις, οι Χούτου θα πρέπει ή να υποταχθούν στην εξουσία των Τούτσι της Ουγκάντα, ή να εγκατασταθούν στο εσωτερικό του Ζαΐρ. Έτσι θα έχει ολοκληρωθεί ένας ακόμη κύκλος "κοινωνικής επανασταθεροποίησης": οι πρώην δολοφόνοι Χούτου στη Ρουάντα θα έχουν πλέον αντικατασταθεί από τους νέους "γενοκτόνους" - νικητές Τούτσι στο Κίβου, με θύματα τους περιπλανώμενους, πρόσφυγες πια, Χούτου.

Από την άλλη πλευρά, μετά την απόφαση των Ηνωμένων Πολιτειών να στείλουν μια ομάδα 40 στρατιωτικών στο Ζαΐρ προκειμένου να εκτιμήσουν την κατάσταση, καθώς και τη διακηρυγμένη θέση του Καναδά για την αποστολή πολυεθνικής δύναμης, είναι προφανές πως στο πλαίσιο μιας νέας γεωπολιτικής επανάστασης όλοι ανακτούν -έστω και διστακτικά- το ρόλο τους, στην προσπάθειά τους να διατηρήσουν τις σφαίρες επιρροής τους σε μια ήπειρο που αποτέλεσε και αποτελεί ασταίρευτη (:) πλουτοπαραγωγική δεξαμενή για τις "αναπτυσσόμενες" χώρες. Μια ήπειρο που δεν έχει γνωρίσει παρά απομόνωση, πείνα, πολέμους και αποστολές "ανθρωπιστικής" ελεημοσύνης -άλλοι στην παγκόσμια αποδοχή ενός "ενιαίου πολιτισμού".

Ε.Π. ΑΘΗΝΑ

Τα στοιχεία και οι πληροφορίες προέρχονται από: Monde Diplomatique, El Pais, Courrier International, L' Humanite, Courant Alternatif.

TWA 800: Τα ερωτηματικά παραμένουν...

Την περασμένη βδομάδα, επανήλθε στο προσκήνιο η υπόθεση της συντριβής του Boeing 747 της TWA με αφορμή δηλώσεις του Pierre Salinger, βετεράνου δημοσιογράφου και πρώην εκπροσώπου τύπου του John Kennedy, πως διαθέτει στοιχεία που συνηγορούν στην εκδοχή της κατάρρευσης του από αμερικάνικο πύραυλο.

Ο Salinger παρουσίασε έγγραφο που του παραδόθηκε από πράκτορα των γαλλικών μυστικών υπηρεσιών του οποίου αποδεικνύει ότι το αεροπλάνο κατέπεσε σε περιοχή όπου διεξάγονταν γυμνάσια του ναυτικού των ΗΠΑ.

Η θεωρία πάντως της κατάρριψης του Boeing της TWA από αμερικάνικο πύραυλο δεν είναι καινούρια. Ανεπίσημα αρκετοί πιλότοι και προσωπικό εδάφους αεροπορικών εταιριών υποστηρίζουν αυτή την εκδοχή. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει μια αναφορά που κυκλοφορεί από τον Αύγουστο στο Internet. Ο συντάκτης της που δεν αποκαλύπτει το όνομα του, αλλά δηλώνει πιλότος 747 και πρώην "επικεφαλής ασφάλειας της Ένωσης Πιλότων Πολιτικής Αεροπορίας"

υποστηρίζει πως το μοιραίο αεροσκάφος καταρρίφτηκε από πύραυλο εδάφους-αέρος που εκτοξεύτηκε από πλοίο του ναυτικού των ΗΠΑ. Το πλοίο διεξήγαγε ασκήσεις στην περιοχή W-105, νοτιοανατολικά του Long Island. Η W-105 χρησιμοποιείται τακτικά από το ναυτικό για διάφορες επιχειρήσεις, περιλαμβανόμενη της εκτόξευσης πυραύλων. Για να υποστηρίξει τα λεγόμενα του, ο πιλότος υπογράφει ότι "η πρώτη ανακοίνωση της συντριβής της πτήσης 800 βγήκε από το Πεντάγωνο", και επίσης, ότι το πολεμικό ναυτικό έστειλε αμέσως έναν πλοίαρχο για τη διερεύνηση της υπόθεσης, τον αντικατέστησε όμως, μόλις την επόμενη μέρα, με ένα ναύαρχο από το Νόρφολκ (τη μεγαλύτερη βάση του πολεμικού ναυτικού των ΗΠΑ)!

Το ναυτικό χρησιμοποιεί τακτικά τα αεροπλάνα που απογειώνονται από το αεροδρόμιο JFK της Νέας Υόρκης για εξάσκηση στη σκόπευση, και θεωρείται πιθανό να πυροδοτήθηκε κατά λάθος, ένας πύραυλος, ενώ τα συστήματα σκόπευσης είχαν "κλειδώσει" στο μοιραίο Boeing της πτήσης 800. Η πιθανότητα αυτή ενισχύεται

από την αναφορά πιλότου της American Airlines, που είδε πύραυλο να περνάει κοντά στο δεξί φτερό του αεροσκάφους του, ενώ πετούσε κοντά σε εγκαταστάσεις της NASA και του πολεμικού ναυτικού στη Βιρτζίνια, στις 29 Αυγούστου.

Το FBI ανακοίνωσε ότι την ώρα του δυστυχήματος του Μπόινγκ 747 της TWA, δεν υπήρχε στην περιοχή πολεμικό πλοίο με εξοπλισμό ικανό να καταρρίψει αεροσκάφος. Σύμφωνα, πάντως, με αναφορά του Associated Press, 4 Σεπτεμβρίου, το ναυτικό παραδέχτηκε πως το USS Normandy, κλάσης Aegis, βρισκόταν εκείνη την ώρα στην περιοχή W-105.

Τα πλοία αυτής της κλάσης έχουν αντιαεροπορικές δυνατότητες, ένα μάλιστα απ' αυτά κατέρριψε, τον Ιούλη του 1988, αεροπλάνο των Ιρανών Αερογραμμών πάνω από τον Περσικό, σκοτώνοντας 290 άτομα.

Υπενθυμίζουμε πως το Μπόινγκ 747 της TWA, που εκτελούσε την πτήση 800 στις 17 Ιούλη, έπεσε λίγο μετά την απογείωσή του από το αεροδρόμιο JFK της Νέας Υόρκης. Και οι 230 επιβάτες σκοτώθηκαν. Οι αμερικανικές αρχές υποστήριξαν αμέσως την

έκδοση της τρομοκρατικής ενέργειας και έσπευσαν να κατηγορήσουν την Ελλάδα για ανεπαρκή μέτρα ασφαλείας στο αεροδρόμιο του Ελληνικού, απ' όπου είχε περάσει προηγουμένως το αεροσκάφος. Επίσης, ανήγγειλαν αυστηρότερα μέτρα ασφαλείας για τα αεροδρόμια.

Η περίπτωση θυμίζει ένα ακόμα πολύνεκρο ανεξιχνίαστο δυστύχημα που συνέβη παλιότερα στην Ιταλία. Ένα DC-9 με 80 επιβαίνοντες εξαρράγη ενώ εκτελούσε πτήση την Τυρηνική θάλασσα στις 27 Ιούνη 1980. Υποστηρίχτηκε τότε, πως επρόκειται για τρομοκρατική ενέργεια. Όμως, αν και ανασύρθηκε από το βυθό το 90% του αεροπλάνου, δε βρέθηκαν στοιχεία που να στηρίζουν αυτήν την εκδοχή. Στις αρχές του χρόνου, φέτος, ιταλοί στρατιωτικοί απεκάλυψαν ότι πιστεύουν πως καταρρίφθηκε, από αμερικανικό ή γαλλικό μαχητικό που καταδίωκεν κάποιο λιβυκό μαχητικό στην περιοχή εκείνη. Το Πεντάγωνο αρνείται μέχρι σήμερα, να παραδόσει στοιχεία που του ζητήθηκαν από το ιταλικό δικαστήριο που ερευνά την υπόθεση, για λόγους "εθνικής ασφάλειας".

Αυστραλία: Άνοδος του Ρατσισμού

σόν, όταν ισχυρίζεται ότι υπάρχει κίνδυνος εμφυλίου πολέμου στην Αυστραλία εξαιτίας της ύπαρξης των ασιατών και άλλων μεταναστών. Βέβαια όλα αυτά δεν σημαίνουν ότι δεν υπάρχουν κι άλλοι κρυφο-ρατσιστές και μάλιστα βουλευτές στο δεξιό συνασπισμό. Ο πιο σκληρός απ' αυτούς, πάντως, που δεν χάνει ευκαιρία να κάνει ανοιχτά αντιεπαναστατικές εκκλήσεις, είναι ο Βόνλεϋ της Κουήνσλαντ του Εθνικού Κόμματος, Μπόμπι Κάτερ. Εκτός απ' αυτούς, όμως, υπάρχουν κι άλλα "αστέρια". Όπως ο βουλευτής (πρώην του Εργατικού Κόμματος και τώρα ανεξάρτητος) Γκρέϊαμ Κάμπελ, από τη Δυτική Αυστραλία, ο οποίος έχει στο παρελθόν αλλά και τώρα, εκφράσει τις ίδιες σχεδόν απόψεις μ' αυτές της Χάνσον και των άλλων. Στις πρόσφατες επαναληπτικές εκλογές στην περιφέρεια Λίντσεϊ της Νέας Νότιας Ουαλίας, ο Κάμπελ υποστήριξε ανοιχτά τον εκεί υποψήφιο του Κόμματος Ενάντια στην Περαιτέρω Μετανάστευση (ένα άλλο ρατσιστικό κόμμα που δημιουργήθηκε πριν περίπου 2 χρόνια), τον Βινς Τάουνσεντ. Μάλιστα, σε προεκλογική συγκέντρωση του εν λόγω υποψήφιου ο Κάμπελ μίλησε και δήλωσε ανοιχτά ότι ή θα ικανοποιηθεί το αίτημα τους για μείωση στο ελάχιστο ή κατάργηση της μετανάστευσης ή ο λαός θα αντιδράσει βίαια(!). Και ο Κάμπελ και ο Τάουνσεντ επέρριψαν όλα τα δεινά της Αυστραλίας στους μετανάστες: κυκλοφοριακό, ρύπανση περιβάλλοντος, ανεργία, αύξηση εγκληματικότητας, κρίση στους τομείς της παιδείας και υγείας, ακόμα και κάποια πρόσφατα κρούσματα φυμωτίωσης (!). Τις απόψεις αυτές συμμερίζεται, φυσικά και η Χάνσον. "Υπάρχει κίνδυνος να γίνουμε Ιρλανδία, Βοσνία ή Ρουάντα. Οι εμφύλιοι πόλεμοι ξεκινούν από διαφορετικές νέες φυλές και πολιτισμούς. Όσο στην Αυστραλία ενθαρρύνουμε τις διαφορές αυτές, τόσο διατρέχουμε τον κίνδυνο της βίας, ακόμα και του εμφυλίου. Πρέπει να γίνουμε ένα" κραυγάζει και συνεχίζει να προκαλεί σάλο!

Φυσικά, μέρος της ευθύνης φέρουν και τα διάφορα MME, γιατί με την προβολή που δίνουν στις θέσεις της Χάνσον και των άλλων, δίνουν την εντύπωση ότι αυτές ανήκουν σε μια μεγάλη μερίδα του αυστραλιανού λαού κι αυτό γεννά ανησυχίες.

Πρόσφατα η Χάνσον ήρθε στη Μεلبούρνη για να συμμετάσχει σε συγκέντρωση του νεοδημιουργηθέντος Αυστραλιανού Αναθεωρητικού Κόμματος (Australian Reform Party) που ίδρυσε ο Τεντ Ντρέιντ κι έχει ως στόχο του να μην περάσουν τα σχέδια της ομοσπονδιακής κυβέρνησης απόσυρσης των αυ-

τόματων και ημιαυτόματων όπλων που -νόμιμα ή παράνομα- κατέχουν χιλιάδες αυστραλοί καθώς και για τον έλεγχο των όπλων των κυνηγών, κάτι που έχει αποφασιστεί ως μέρος των συνολικών μέτρων για να προληφθεί στο μέλλον μια κατάσταση παρόμοια μ' αυτή, όπου πριν λίγους μήνες ένας μόνο άνθρωπος στην Τασμανία σκότωσε 35 άτομα σε μια μέρα (!). Η συγκέντρωση αυτή ήταν να διεξαχθεί σε χώρο του Πανεπιστημίου της Μεلبούρνης, αλλά η παρουσία της Χάνσον και του Κάμπελ πυροδότησε διαδηλώσεις φοιτητών, εργατών και μεταναστών κι έτσι η συνάντηση έγινε σε άλλο χώρο. Το νέο αυτό κόμμα διακατέχεται κι αυτό από ρατσιστικές κι αντιμεταναστευτικές θέσεις και στην ομιλία της η Χάνσον ζήτησε ν' απελαύνονται αμέσως οι μετανάστες που καταδικάζονται για διάφορες παραβάσεις (!).

Το ανησυχητικό είναι ότι όλες αυτές οι απόψεις Χάνσον, Κάμπελ, Κόμματος Ενάντια στην Περαιτέρω Μετανάστευση κ.λ.π., βρίσκουν κάποια απήχηση σε μερίδα της αυστραλιανής κοινωνίας και μάλιστα σε εργατικούς χώρους (βοηθούντων και των MME) καθώς και σε κύκλους μη προνομιούχων που έχουν πληγεί από την ανεργία και την οικονομική κρίση και οι οποίοι δέχονται πλύση εγκεφάλου ότι για όλα τους τα δεινά φταίνει οι μετανάστες. Ανάμεσα τους και κύκλοι των παλιών μεταναστευτικών κοινοτήτων (ιταλοί, ελληνες κ.ά.) που έχουν ενσωματωθεί πλέον στον αυστραλιανό τρόπο ζωής και που δεν βλέπουν με καλό μάτι ιδιαίτερα την αύξηση των ασιατών μεταναστών.

Σε επόμενο σημείωμά μας θ' αναφερθούμε στις φασιστικές, νεοαζιστικές ομάδες στην Αυστραλία

Δ. Τ. Μεμβούρνη 23/10/96

CIA και Απαρτχάιντ

Καθώς συνεχίζονται οι έρευνες της "Επιτροπής για την Αλήθεια και την Εθνική Συμφιλίωση" σχετικά με τις συνωμοσίες και παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων από την αστυνομία της Νότιας Αφρικής, κατά τη διάρκεια του Απαρτχάιντ, άρχισε να φανεώνεται ο ρόλος της CIA και η "τεχνονομία" που παρείχε στους ρατσιστές της Πρετόρια.

Ο Millard Shirley σκοτώθηκε σε αυτοκινητιστικό ατύχημα στην Ελβετία, το 1990. Το όνομά του όμως ξανακούστηκε πρόσφατα, καθώς αστυνομικοί που ανακρίνονται από την Επιτροπή αποκαλύπτουν πως τους εκπαιδευσε σε ανορθόδοξες ενέργειες κατά των αντιπάλων του καθεστώτος.

Ο Shirley, ειδικός σε μυστικές επιχειρήσεις της CIA, ζούσε 25 χρόνια στη Ν.Αφρική και ήταν συνταξιούχος, όταν, το 1985, ανακλήθηκε στην ενεργό υπηρεσία και τοποθετήθηκε σε απόρρητη θέση στη Νοτιοαφρικανική υπηρεσία πληροφοριών. Σύμφωνα με πρώην συνεργάτες του, έφερε μαζί του πολλά "βρώμικα κόλπα" που προέρχονταν από εγχειρίδια του Πενταγώνου.

"Ένα απ' αυτά ήταν μια συνταγή για πρωτικό οξύ, μια ουσία η εισπνοή της οποίας προκαλεί οξύ έμφραγμα. Αν ο γιατρός δεν ψάξει γι' αυτό, θα αποδώσει το θάνατο σε φυσικά αίτια", είπε ο Mike Leach πρώην στέλεχος των μυστικών υπηρεσιών. Οι περιγραφές που δίνει ο Leach ταιριάζουν με τα εγχειρίδια που χρησιμοποιούσε το Πεντάγωνο στη "Σχολή της Αμερικανικής Ηπείρου" στο Ft. Benning της Τζόρτζια, για την εκπαίδευση σε τεχνικές δολοφονίας αξιωματικών από την Λα-

τινική Αμερική. Στο εξώφυλλο τους έγραφαν "Υπουργείο Άμυνας (των ΗΠΑ)" και χρησιμοποιήθηκαν από τον Shirley στην εκπαίδευση της μυστικής μονάδας του Leach, που ονομαζόταν "Stratcom" (Στρατηγικές Επικοινωνίες), και είχε ως στόχο την παρεμπόδιση και καταστροφή αντικαθεστωτικών ομάδων.

Ανάμεσα στα κόλπα του Shirley περιλαμβάνονταν η δηλητηρίαση του νερού των συνδικαλιστών κατά τη διάρκεια διαπραγματεύσεων ώστε να νιώθουν πόνους στο στομάχι και να βιάζονται να κλείσουν συμφωνία για να τελειώνουν και να φύγουν. Άλλο ήταν το τύπωμα t-shirt με συνθήματα κατά του Απαρτχάιντ που ποτιζόνταν μετά με χημικά. Αυτά προκαλούσαν ακατάσχετη φαγούρα στους διαδηλωτές που τα φορούσαν.

Σύμφωνα με άλλο νοτιοαφρικανό πράκτορα, ο Shirley ήταν κορυφαίος πράκτορας της CIA στη χώρα για δεκαετίες, αυτός φέρεται μάλιστα να πληροφορήσε την αστυνομία για το που κρυβόταν ο Μαντέλα, με αποτέλεσμα τη σύλληψή του το 1962.

Η ίδια η CIA αρνήθηκε να σχολιάσει την υπόθεση, ενώ ένας πρώην επικεφαλής του Αφρικανικού Τμήματος της, είπε ότι δεν θυμάται τον Shirley. Στοιχεία, όμως, για την ανάμειξή του στην πολιτική ζωή της Νότιας Αφρικής, προέκυψαν κι από έρευνα στην υπηρεσία τηλεπικοινωνιών της χώρας, όπου αποδείχτηκε πως διέπραττε συστηματικά παρακολουθήσεις, κυρίως για να προστατέψει τα αμερικάνικα συμφέροντα.

Η συμβουλευτική Ουγγαρία του 1919

Μετά το τέλος του Α' Παγκόσμιου Πολέμου, στην Ουγγαρία γεννήθηκε ένα επαναστατικό κίνημα το οποίο χαρακτηρίστηκε από όλες τις αντιφάσεις, τις αντιθέσεις, αλλά και από εκείνες τις ιστορικές κατακτήσεις που για κάποια χρόνια άλλαξαν την ιστορία του εργατικού κινήματος και το πολιτικο-ιδεολογικό τοπίο της Ευρώπης. Μέσα σε δύο χρόνια έγιναν δύο επαναστάσεις, μία που μπορεί να χαρακτηριστεί ως αστικο-δημοκρατική και η οποία διέλυσε το παλαιό αυτοκρατορικό καθεστώς των Αψβούργων (Αυстроουγγρική Αυτοκρατορία) και η άλλη, η επανάσταση των συμβουλίων, τα οποία σχηματίστηκαν με το τέλος του πολέμου.

Η προϊστορία

Η Αυстроουγγρική Αυτοκρατορία έλεγε και καταπίεζε ένα μωσαϊκό εθνότητων (αυστριακοί, ούγγροι, σλοβάκοι, σέρβοι, κροάτες, ρουμάνοι, ουρανοί κ.α.). Από το τέλος του 19ου αιώνα, η εκβιομηχάνιση της Ουγγαρίας είχε οδηγήσει την ουγγρική αστική τάξη να συμμαχήσει με τους ευγενείς και τους γαιοκτήμονες, επιδιώκοντας να αναπτύξει τις εύθραυστες ακόμα βάσεις της κοινωνικής και οικονομικής της ηγεμονίας. Η "προοδευτική" μερίδα της αστικής τάξης, με όργανο το Ανεξαρτητο Κόμμα, αρχηγός του οποίου ήταν ο Μιχάλι Κάρολυι, απέβλεπε στην "εθνική χειραφέτηση και ανεξαρτησία", ένα ιδεολόγημα που είχε απήχηση και σε άλλες τάξεις του πληθυσμού. Επίσης, και στις υπόλοιπες εθνότητες υπήρχαν ομάδες που επιδίωκαν την "εθνική ανεξαρτησία" και περιέμεναν την κατάλληλη ευκαιρία για να αναπτύξουν ανάλογη δράση. Η εκβιομηχάνιση είχε δημιουργήσει και το ουγγρικό προλεταριάτο, το οποίο πριν τον πόλεμο αριθμούσε 220.000 εργάτες, από τους οποίους οι 120.000 ήταν οργανωμένοι σε ένα σύστημα συνδικάτων και ενώσεων κάτω από την επιρροή του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος.

Το 1917, η πείνα, οι στερήσεις και η ήττα στον πόλεμο, με τις συντριπτικές για το προλεταριάτο συνέπειές της, άρχισαν να προκαλούν ένταση του κοινωνικού ανταγωνισμού. Η ρώσικη επανάσταση έγινε γωνιστή στην Ουγγαρία μέσα απ' τους αιχμαλώτους πολέμου απελευθερώθηκαν μετά τη Συνθήκη του Μπρεστ-Λιτόφσκ. Στις αρχές του Οκτώβρη του 1918, ήταν φανερό ότι ο πόλεμος ήταν οριστικά χαμένος. Επακολούθησαν μαζικές λιποταξίες. Η Βουδαπέστη γέμισε από πενιασμένους οπλισμένους στρατιώτες με διαλυμένη τη στρατιωτική πειθαρχία, που βλαστημούσαν τους αξιωματικούς, τη Γερμανία και τη δυναστεία των Αψβούργων. Άρχισαν να σχηματίζονται συμβούλια στρατιωτών. Μεγάλο μέρος του πληθυσμού είχε στρέψει τις ελπίδες του στον αρχηγό του αστικού Κόμματος της Ανεξαρτησίας, του Μιχάλι Κάρολυι. Εκείνες τις μέρες συγκροτήθηκε μια διαδήλωση που ζητούσε δημοκρατία, και οι περισσότεροι διαδηλωτές κρατούσαν σημαίες με τα χρώματα της Ουγγαρίας. Η διαδήλωση προχώρησε προς τα ανάκτορα και εισέβαλε σ' αυτά. Η αστυνομία πυροβόλησε, τραυματίζοντας αρκετούς. Ήταν η πρώτη σύγκρουση. Την επομένη, δημιουργήθηκε το "Ουγγρικό Εθνικό Συμβούλιο", με αρχηγό τον Κάρολυι και με τη συμμετοχή του Ριζοσπαστικού Κόμματος, του Κόμματος της Ανεξαρτησίας και του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος. Το "Ουγγρικό Εθνικό Συμβούλιο" δημοσιοποίησε ένα πρόγραμμα 12 σημείων, που είχαν αντληθεί από μια διακήρυξη του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος. Το πρόγραμμα ζητούσε πλήρη διακοπή των δεσμών με την Αυστρία, άμεση ειρήνη, καθιέρωση της καθολικής ψηφοφορίας και την

αναγνώριση του δικαιώματος των εθνότητων για αυτοδιάθεση. Με αυτόν τον τρόπο, το "Εθνικό Συμβούλιο" προσπαθούσε να αποτρέψει μια πιθανή εξέγερση.

Η αστική δημοκρατία

Στις 28 Οκτώβρη του 1918, ο λαός της Πέστης βάδιζε προς την Βούδα για να επιβάλει στον αντιβασιλιά την ανάθεση της διακυβέρνησης στον Κάρολυι. Η αστυνομία έκανε φράγμα στη γέφυρα που διέσχιζε το Δούναβη. Οι διαδηλωτές σταμάτησαν και άρχισαν να τραγουδούν τη Μασσαλιώτιδα. Παρόλα αυτά, η αστυνομία άνοιξε πυρ, σκοτώνοντας πολλούς διαδηλωτές. Την επόμενη μέρα, η Βουδαπέστη παρέλυσε από μια γενική απεργία, ενώ στις 30 Οκτωβρη, στρατιώτες που είχαν αντικαταστήσει τα εθνοσημικά τους με φθινοπωρινά τριαντάφυλλα, κατέλαβαν τα δημόσια κτίρια και την έδρα της βασιλικής φρουράς. Ο ήλιος ανέτειλε πάνω από μια ενθουσιασμένη πολιτεία που γιόρταζε και τραγουδούσε.

Στις 16 Νοέμβρη του 1918, ανακηρύχθηκε η δημοκρατία, με "προσωρινό" πρόεδρο τον Καρολνί. Για τον πληθυσμό, η δημοκρατία σήμαινε ειρήνη, γη για τους αγρότες και ικανοποίηση των αιτημάτων των εργατικών συμβουλίων. Εκείνες τις μέρες, έφτασε από τη Ρωσία ο Μπέλα Κουν, μέλος της αριστερής αντιπολίτευσης του Ουγγρικού Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος, που είχε αιχμαλωτισθεί στη Ρωσία και είχε απελευθερωθεί από την επανάσταση. Μόλις επέστρεψε στη Βουδαπέστη, ίδρυσε το Κομμουνιστικό Κόμμα Ουγγαρίας, στο οποίο εντάχθηκαν αμέσως υποστηρικτές των μπολσεβίκων, αριστεροί σοσιαλδημοκράτες, διανοούμενοι της "Λέσχης του Γαλλικού", όπως ο Γκέοργκ Λούκατς, σοσιαλεπαναστάτες, αντιμιλιταριστές και άλλοι, ενώ συμμετείχαν ακόμα και αναρχικοί, (όπως ο γνωστός Τίμπορ Σζαμουέλυ), επιρρεασμένοι από τη λάμψη της ρώσικης επανάστασης και τη διαγραφόμενη προοπτική επέκτασής της και στην Ουγγαρία. Οι περισσότεροι από τους αναρχικούς δεν συμμετείχαν φυσικά στο Κομμουνιστικό Κόμμα, αλλά η Αναρχική Ένωση που συγκρότησαν είχε πολύ καλές σχέσεις μαζί του.

Η αστική κυβέρνηση προσπαθούσε να αποκτήσει τον έλεγχο της κατάστασης, αντιμετώπιζε με ένα κίνημα που διαρκώς δυνάμωνε. Οι αντιδραστικοί οργανώνονταν γύρω από ομάδες αξιωματικών, ενώ το συνδικαλιστικό κίνημα, που διαρκώς δυνάμωνε, ξέφυγε από τον έλεγχο των σοσιαλδημοκρατών. Από το Γενάρη του 1919 άρχισε να αναπτύσσεται στη Βουδαπέστη ένα μεγάλο κίνημα κατάληψης εργοστασίων, που προσανατολιζόταν σε μορφές άμεσης διαχείρισής τους. Οι διευθυντές αντικαταστάθηκαν από συμβούλια ή από υπεύθυνους που εκλέγανε οι εργάτες. Παράλληλα, στις αγροτικές περιοχές, όπου από παλιά υπήρχε το μίσος ενάντια στους γαιοκτήμονες, ξεκίνησαν καταλήψεις γης, ενώ πραγματοποιήθηκαν αρκετές επιθέσεις σε πύργους-σύμβολα της αριστοκρατίας, που στη συνέχεια τους

πυρπόλησαν. Έντρομη η "καλή κοινωνία" πληροφορήθηκε το κάψιμο του πύργου του Γκιούλα Αντράσου των Αψβούργων, που βρισκόταν σε ένα νησάκι του Δούναβη. Ο Κάρολυι υποθέτησε ένα μετριοπαθές πρόγραμμα αγροτικών μεταρρυθμίσεων, που προέβλεπε την εθνικοποίηση και διανομή των εκτάσεων άνω των 200 εκταρίων. Ο νόμος αυτός αντιμετώπιζε την αντίδραση της Εκκλησίας, των γαιοκτημόνων και μερικών σοσιαλδημοκρατών, και δεν εφαρμόστηκε. Ο ίδιος ο Κάρολυι, διαβλέποντας την κρίσιμότητα της κατάστασης, διένειμε τη γη που κατείχε στο Ντέμπρο στους αγρότες.

Στο μεταξύ, τα εργατικά συμβούλια αναπτύσσονταν διαρκώς. Κύριος εκφραστής της αντίδρασης ήταν η σοσιαλδημοκρατική εφημερίδα "Νεπ-σάβα". Στις 20 Φλεβάρη του 1919, μια εργατική διαδήλωση κατευθύνθηκε στα γραφεία της "Νεπσάβα" για να διαμαρτυρηθεί για για ένα άρθρο που είχε δημοσιευτεί ενάντια στους άνεργους. Η αστυνομία επενέβη και πυροβόλησε. Το πλήθος απάντησε. Υπήρξαν εκατοντάδες τραυματίες και πολλοί νεκροί, ανάμεσά τους και οχτώ αστυνομικοί. Ανάμεσα στους συλληφθέντες, ήταν και ο Μπέλα Κουν, που οδηγήθηκε στη φυλακή. Εκεί, μια ομάδα εξαγριωμένων αστυνομικών του επιτέθηκαν με σκοπό να τον λυντσάρουν για να εκδικηθούν για το θάνατο των συναδέλφων τους. Ο Μπέλα Κουν σώθηκε την τελευταία στιγμή και οδηγήθηκε μισοπεθαμένος στο νοσοκομείο των φυλακών.

Η είδηση της κακοποίησης του Μπέλα Κουν, παράλληλα με τη σύλληψη μεγάλου αριθμού από τα μέλη του Κομμουνιστικού Κόμματος και η απαγόρευση της εφημερίδας του, είχαν ως αποτέλεσμα ένα όλο και μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού να ακολουθεί τα συνθήματα του Κ.Κ. Οι σοσιαλδημοκράτες, θορυβημένοι από την αύξηση της απήχησης των κομμουνιστών, άρχισαν να σχεδιάζουν μια προσέγγιση των δύο κομμάτων, με σκοπό την ενοποίησή τους. Εκείνες τις μέρες, η εργατική τάξη θα γιόρταζε την επέτειο της Παρισινής Κομμουνίας. Στο εργατικό προσίστο Τσάπελ της Βουδαπέστης, μια εργατική διαδήλωση 20.000 ατόμων απαιτούσε την απελευθέρωση του Μπέλα Κουν. Μέσα στη γενική αναταραχή, ο στρατός της Ρουμανίας, με τις ευλογίες των συμμάχων και παρά τη συνθήκη ειρήνης που είχε υπογράψει ο Κάρολυι, κατέλαβε ένα τμήμα του εδάφους της Ουγγαρίας.

Η "επανάσταση"

Η κατάσταση είχε αρχίσει να γίνεται ανεξέλεγκτη. Ο Κάρολυι θεωρούσε ότι ο μόνος τρόπος για να διατηρηθεί στην εξουσία, θα ήταν ο σχηματισμός μιας ευρείας κυβέρνησης με τη συμμετοχή και των κομμουνιστών. Όμως οι σοσιαλδημοκράτες, θεωρώντας ότι η καλύτερη γι' αυτούς λύση θα ήταν να αναθέσουν σε άλλους την αντιμετώπιση της κρίσης, τον πρόλαβαν. Στις 21 Μάρτη του 1919, μια επιτροπή τεσσάρων σοσιαλδημοκρατών ηγετών επισκέφθηκε την φυλακή όπου

κρατούνταν η ηγεσία του Κομμουνιστικού Κόμματος, και παρουσίασε μια διακήρυξη με την οποία ανακοινώνονταν η ανακήρυξη της "Σοσιαλιστικής Ουγγρικής Δημοκρατίας των Συμβουλίων", την οποία ζήτησαν να προσυπογράψουν οι κομμουνιστές, λέγοντάς τους ότι στο μέλλον το κομμουνιστικό και το σοσιαλδημοκρατικό κόμμα θα ενοποιούνταν. Οι κομμουνιστές δέχτηκαν. Την επόμενη μέρα, ο Μπέλα Κουν έλεγε στη γυναίκα του: "Όλα βάδισαν τόσο καλά ώστε να ανησυχώ. Σκεφτόμουν όλη τη νύχτα, αν αζητώντας τα λάθη μας, γιατί ασφαλώς υπάρχουν. Πολύ φοβάμαι ότι θα τα ανακαλύψουμε πολύ αργά". Ο Λένιν, όταν πληροφορήθηκε τα γεγονότα, έδειξε έκπληξη και ο Κάρολυι συνέκρινε την "επανάσταση" με "βιεννέζικη οπερέτα, ελαφριά και εύθυμη". Μερικές φωτογραφίες των ημερών εκείνων δείχνουν τους εργάτες όχι με τα ρούχα της δουλειάς, (αντίθετα με τις αντίστοιχες φωτογραφίες της ίδιας εποχής από τις συμβουλευτικές επαναστάσεις στη Ρωσία, τη Γερμανία και την Ιταλία), αλλά με τα καλά τους, σα να πηγαίνουν σε γιορτή. Τους δείχνουν να περπατούν σε περιόχες που άλλοτε ήταν απαγορευμένες, όπως στο πάρκο του νησιού του Δούναβη στη Βουδαπέστη, να κάνουν επιτέλους τον περίπατό τους με ψηλά το κεφάλι στις αριστοκρατικές γειτονίες, δείχνουν τα παιδιά να παίζουν στους βασιλικούς κήπους, να βλέπουν για πρώτη φορά τη λίμνη Μπάλατον. Είχε γίνει μια επανάσταση χωρίς να πέσει ούτε ένας πυροβολισμός...

Η συμβουλευτική Ουγγαρία

Είχε γίνει όμως πράγματι μια επανάσταση; Το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ουγγαρίας φαινόταν πάντως να το πιστεύει. Και ξεκίνησε να εφαρμόζει στην πράξη τις αρχές του συμβουλευτικού κομμουνισμού. Αντίθετα με τη Λενινιστική εκδοχή για "δημιουργία κόμματος νέου τύπου", οι ανταρτοχικοί ούγγροι κομμουνιστές επιτεύχθηκαν στα συμβούλια τη διαχείριση και τον έλεγχο των περισσότερων τομέων της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του τόπου. Θεωρώντας ότι η επανάσταση είχε αρχίσει, έμειναν συνεπείς στην αντίληψη πως το κόμμα θα έπρεπε να περάσει στο περιθώριο κι αφού ο ρόλος του είχε τερματισθεί, να εξαφανισθεί. "Τα κόμματα έπαψαν να υπάρχουν. Σήμερα υπάρχει μόνο ένα ενοποιημένο προλεταριάτο. Αυτή είναι η αποφασιστική θεωρητική σημασία της επανάστασης", έγραφε τότε ο Λούκατς.

Στις 21 Μαρτίου ξεκίνησαν οι προεκλογικές για ελεύθερες εκλογές, με καθολική συμμετοχή, για ανάδειξη συμβουλίων. Στις 26 Μάρτη κυκλοφόρησε το διάταγμα για την εθνικοποίηση όλων των επιχειρήσεων που απασχολούσαν πάνω από είκοσι εργάτες, τις οποίες στη συνέχεια θα διαχειρίζονταν εργοστασιακά συμβούλια με αιρετούς και άμεσα ανακλητούς αντιπροσώπους. Στις 14 Απρίλη κυκλοφόρησε το διάταγμα για κολεκτιβοποίηση χωρίς αποζημίωση όλων των εκτάσεων άνω των

57 εκταρίων. Το "Λαϊκό Επιτροπάτο για τη Γεωργία" άφησε πάντως ανοιχτό το ζήτημα του καθεστώτος που θα χαρακτήριζε τις κολεκτίβες, ως αποτέλεσμα της κάθετης διαφωνίας ανάμεσα σε δύο από τα μέλη του, του σοσιαλδημοκράτη Χάμπουργκερ, που υποστήριζε ότι οι κολεκτίβες θα έπρεπε να πάρουν το χαρακτήρα κρατικοποιημένων αγροτικών εργοστασίων, και του αναρχικού Κοζιμάντια, που υποστήριζε την κολεκτιβοποίηση παράλληλα με ένα σύστημα τοπικής αυτοκυβέρνησης. Από την πρώτη μέρα της ανακήρυξης του νέου καθεστώτος, είχε υπάρξει το ακόλουθο μήνυμα προς τη μπολσεβίκικη Ρωσία: "Είμαστε έτοιμοι να πολεμήσουμε με το όπλο στο χέρι οποιονδήποτε εχθρό του προλεταριάτου". Ο κόκκινος στρατός όμως δεν θα βοηθούσε ποτέ τη συμβουλευτική Ουγγαρία...

Η καταστολή

Στις 16 Απρίλη του 1919, ο ρουμανικός στρατός, με την κάλυψη της Αντάτ, επιτέθηκε στην Ουγγαρία. Λίγες μέρες αργότερα εισέβαλε και ο στρατός της Τσεχίας. Η συμβουλευτική Ουγγαρία οργάνωσε βιαστικά έναν κόκκινο στρατό, στον οποίο κατατάχθηκαν 100.000 εθελοντές. Στην αρχή, ο κόκκινος στρατός της Ουγγαρίας είχε επιτυχίες. Με την ευκαιρία μάλιστα της απώθησης του στρατού της Τσεχίας, στις 16 Ιούνη του 1919 ανακηρύχθηκε η εφημερίδα "Συμβουλευτική Δημοκρατία της Σλοβακίας". Γρήγορα όμως άρχισε η υπονόμευση εκ των έσω. Οι σοσιαλδημοκράτες, που προφανώς μόνο υποκριτικά είχαν προτείνει την ενοποίηση του κόμματός τους με το κομμουνιστικό, αποδυνάμωναν όπως μπορούσαν την συμβουλευτική δημοκρατία, σε στενή συνεννόηση με την Αντάτ και τους οπαδούς του παλιού καθεστώτος. Γρήγορα αποδείχτηκε ότι το αμεσοδημοκρατικό σύστημα που είχε εγκαθιδρυθεί ήταν πολύ πιο προχωρημένο από τη συνείδηση της πλειοψηφίας του πληθυσμού, που άρχισε να δυσανασχετεί. Κάποιες μονωμένες προσπάθειες μελών του κομμουνιστικού κόμματος να ακολουθηθεί εκ των υστέρων το Λενινιστικό συγκεντρωτικό μοντέλο απέτυχαν γιατί προσέκρουαν τόσο στην ιδιοσυγκρασία όσο και στις αντιλήψεις των περισσότερων μελών του κόμματος και είχαν ως μοναδικό αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη ακόμα επιδείνωση της κατάστασης.

Στις 16 Νοέμβρη του 1919, ο ναύαρχος Χόρτυ, επικεφαλής του στρατού της αντεπανάστασης και με τη συνεργασία της Αντάτ, του στρατού της Ρουμανίας και των ούγγρων σοσιαλδημοκρατών, κατέλαβε την Βουδαπέστη. Την πρωτομαγιά του 1920 ανακηρύχθηκε αντιβασιλιάς. Η συμβουλευτική Ουγγαρία του 1919 ήταν ένα ελευθεριακό κομμουνιστικό καθεστώς που ανακηρύχτηκε πρόωρα και ηττήθηκε κάτω από τη διεθνή επίθεση όλων των εχθρών της ελευθερίας. Οι Λενινιστές, στο μέλλον, δεν θα έχαναν ευκαιρία για να ειρωνεύονται τους ούγγρους συμβουλευτικούς, χαρακτηρίζοντάς τους ως παράδειγμα προς αποφυγή. Ένας σύμβολος του Μπέλα Κουν, ο Μπέλα Σζάντο, θα έγραφε αργότερα πως το ουγγρικό προλεταριάτο είχε επαναστατήσει όχι για να φανεί αντάξιο των προσδοκιών της Ιστορίας, αλλά για να μπορέσει, ύστερα από τέσσερα χρόνια στερήσεων, να ζήσει.

Αντί για επίλογο, μια χαρακτηριστική λεπτομέρεια: η συμβουλευτική Ουγγαρία ενθάρρυνε και ανέπτυξε τη διδασκαλία της ψυχανάλυσης, ο Χόρτυ την απαγόρευσε και υποχρέωσε τους ψυχαναλυτές να φύγουν από τη χώρα, ενώ όταν μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και με τις ξιφοδόχες της Σοβιετικής Ένωσης το σταλινόποιημένο πλάνο Κ.Κ. της Ουγγαρίας κατέλαβε την εξουσία, έθεσε εκτός νόμου τους νευρωτικούς...

Ενας καθολικός -για πολλούς αιρετικός- θεολόγος κήρυττε, πως από τη στιγμή που γεννιέται ένας άνθρωπος ο θεός έχει προκαθορίσει την τελική πορεία του. Χωρίζονται έτσι οι άνθρωποι σε δύο κατηγορίες: αυτούς που γεννήθηκαν για να "σωθούν" τελικά και αυτούς που η ζωή τους είναι μάταιη. Δεν μπορεί και δεν θα μπορούσε κάτι τέτοιο να ισχύει για την αναρχία, όχι μόνο γιατί δεν υπόσχεται να τους "σώσει" στέλνοντάς τους σ' άλλο κόσμο, αλλά και γιατί δεν υπάρχει κανενός είδους προκαθορισμός και διαχωρισμός.

Όλοι οι άνθρωποι έχουν τη δυνατότητα να αλλιάξουν την καθημερινή ζωή τους προς το καλύτερο, θέτοντάς τη σε άλλες βάσεις αληθινά ανθρωπιστικές,

έρχεται σε επαφή και αποδέχεται σε μικρό ή μεγάλο βαθμό εξεγερτικές διαδικασίες που έχουν τα χαρακτηριστικά της αντίδρασης, της βίας, της ανατροπής. Αλλά άποψή μου είναι, ότι βίαιες πρακτικές είναι δευτερεύον χαρακτηριστικό, όχι όμως ασημαντό των αναρχικών. Άλλωστε, σε τι θα διέφεραν τότε οι αναρχικοί από χούλιγκανς, συμμορίες, χασοτικούς, που δεν έχουν να προτείνουν και κάτι νέο στη θέση του παλιού. Και μάλιστα δεν είναι τυχαίο, ότι αυτοί που ελκύονται στον αναρχισμό αποκλειστικά από τη βία διατελούν σχετικά μικρή θητεία στο "χώρο", εκτός βέβαια κι αν πεισμώνσουν, οπότε ταλαιπωρούν αρκετά χρόνια το "χώρο".

Γίνεται κατανοητό ότι κάποια συγκεκρι-

πρώτη του επανάσταση στην καθημερινή του ζωή, αυτοοργανώνει τις ανάγκες του, αναβαθμίζει τις διαπροσωπικές του σχέσεις και αρχίζει πλέον να συγκροτεί ολλοκληρωμένες θέσεις.

Και υπάρχουν πολλοί και ποικίλοι λόγοι για να μην αρχίσει ποτέ αυτή η μετάβαση ή για να κοπεί σε κάποιο στάδιο της ή ακόμα κι αν ολλοκληρωθεί να μην είναι ουσιαστική, με συνέπεια μια μικρή σε διάρκεια πορεία στο αναρχικό κίνημα ή ακόμα πορεία βλαβερή. Σημαντικό λοιπόν είναι να βρεθούν οι τρόποι προπαγάνδας και δράσης, ώστε να ολλοκληρωθεί αυτή η μετάβαση αποτελεσματικά για όλο και περισσότερους ανθρώπους.

Για το σκοπό αυτό ο αναρχικός λόγος θα μπορούσε να είναι λιγότερο απόλυ-

τος, μονοθεϊστικός και δογματικός και περισσότερο ανοικτός στην απεύθυνσή του σε ανθρώπους μη συνειδητοποιημένους, οι οποίοι τρέφουν σε μικρό ή μεγάλο βαθμό -και είναι δυστυχώς η μεγάλη πλειοψηφία της κοινωνίας- προκα-

ταλήψεις για την αναρχία. Και είναι αυτόντοτο ότι οι προκαταλήψεις και συκοφαντίες που βάλλουν εναντίον του αναρχισμού οι εχθροί του, πρέπει να καταρρεύσουν, αλλά αυτό δυστυχώς δεν γίνεται μονομιάς. Χρειάζεται χρόνος διαφορετικός για κάθε άτομο, καθώς είναι διαφορετικός ο βαθμός ετοιμότητας με την οποία κάθε άνθρωπος μπορεί να αποδεχτεί την αναρχική προπαγάνδα. Γι' αυτό πράγματα που σε συνειδητοποιημένους αναρχικούς φαίνονται αυτονόητα είναι αδιανόητα για τους πολλούς και είναι φορές που είναι καλύτερα να αποφεύγονται καθώς μόνο εχθρικά μπορούν να τους στρέψουν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα εθνικά σύμβολα και η ιδέα της πατρίδας για τις οποίες οι αναρχικοί έχουν συγκεκριμένες απόψεις και συμφωνώ απόλυτα, αλλά δεν βρίσκω κανένα όφελος από το να φωνάζεις στους δρόμους "είναι ωραία καμένη η σημαία" καθώς έτσι φοβίζεις τον κόσμο, τον κάνεις εχθρικό εναντίον σου και τον συσπειρώνεις σε εθνικιστικές παρατάξεις

όπου αναζητεί "ασφάλεια".

Και δεν εννοώ να μην προωθείς τις απόψεις που πιστεύεις, αλλά είναι θέμα τακτικής να λες σε έναν άνθρωπο πράγματα, που μπορεί να δεχτεί και να καταλάβει από την πρώτη στιγμή, όπως η επικοινωνία και η αυτοοργάνωση και προοδευτικά να εισάγεις νέες ιδέες και να κεντρίζεις τις σκέψεις με νέα ερωτήματα και ζητήματα αφήνοντάς του πάντα κάποιο χρόνο να τα συλλογιστεί και να εξοικειωθεί μαζί τους. Θα μπορούσε λοιπόν να γίνει ένας άτυπος διαχωρισμός των εντύπων που υπάρχουν για εσωτερική κατανάλωση μεταξύ των αναρχικών και των εντύπων γραμμένα από αναρχικούς που απευθύνονται στην ευρύτερη κοινωνία. Και θα ήταν αποτελεσματικότερο να έχουν ένα διαφορετικό ύφος και χαρακτήρα, ώστε να διαβαστούν και να μην πεταχτούν αμέσως στα σκουπίδια ώστε να επιτύχουν να θέσουν κάποια ζητήματα προς σκέψη, στο κοιμώμενο μυαλό της κοινωνίας.

Είναι για μένα θέμα τακτικής να θέτεις μικρούς αλλά σημαντικούς στόχους και να τους κατακτάς σιγά-σιγά, παρά να επιχειρείς με τη μια να πετύχεις τα πάντα και να απομωνώνεσαι από την κοινωνία στην οποία απευθύνεσαι και να απομωνώνεσαι από αυτή. Και δεν είναι καθόλου ρεφορμιστικό ή συμβιβαστικό αυτό.

Σ' αυτή τη βάση και πορεία, ελπιδοφόρο εγχείρημα φαίνεται να είναι η δημιουργία αυτοδιαχειριζόμενων στεκιών, τα οποία αποτελούνται από αναρχικούς, αλλά δεν τιτλοφορούνται αναρχικά στοχεύοντας στο να πλησιάσουν τον κόσμο από την ευρύτερη περιοχή, να οξύνουν κριτήρια και συνειδήσεις. Γιατί η ουσιαστική κοινωνική παρέμβαση είναι πολλή φορές αποτελεσματικότερη όταν γίνεται σε πεδίο πολιτιστικό με κοινωνικές και πολιτικές προεκτάσεις παρά όταν περιορίζεται στον χιλιοειπωμένο και άνευρο πια πολιτικό λόγο που μας έχουν συνηθίσει οι αναρχικοί. Σημασία έχει να μπορέσει να έρθει ο κόσμος σε επαφή με αναρχικούς, να αρθούν οι προκαταλήψεις που έχει γι' αυτούς και τότε φυσικά και αβίαστα, χωρίς καθοδήγηση, να προβληματιστεί πολιτικά, να έρθει σε επαφή και να εμπνευστεί από την ελευθεριακή κουλτούρα.

Υ. Ν. Σ

ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Συνείδηση και απεύθυνση των αναρχικών

δημιουργώντας διαπροσωπικές σχέσεις αυθεντικές και ισότιμες, αναπτύσσοντας δράση σε αντιεραρχικές συλλογικότητες, με στόχους και επιθυμίες που ξεφεύγουν από τα περιχαρκαμένα όρια του εγώ και ευνοούν τη συναναστροφή με το εσύ και τη διεύρυνση και τη δημιουργία του "εμείς".

Ο βαθμός ετοιμότητας με την οποία κάθε άνθρωπος μπορεί να ακούσει την αναρχική προπαγάνδα και να την αποδεχτεί διαφέρει από άτομο σε άτομο και είναι σίγουρα συνάρτηση των περιστάσεων και των καταβολών που έχει από το οικογενειακό και συγγενικό κύκλω, τους φίλους και γενικότερα το περιβάλλον στο οποίο ζει καθώς και τις κοινωνικές και πολιτικές ζυμώσεις που λαμβάνουν χώρα αυτή την περίοδο. Βέβαια, δεχόμενοι τη φροϋδική ανάληψη για το υπερεγώ μπορούμε να πούμε, ότι βασικά χαρακτηριστικά του χαρακτήρα του ατόμου καθορίζονται αμετάκλητα από την οικογένεια σε πολύ μικρή ηλικία 1-3 ετών, στερώντας με αυτόν τον τρόπο τη δυνατότητα από το άτομο να αναπτύξει ελεύθερα και αβίαστα την προσωπικότητά του, καθώς οι επιθυμίες κι ανησυχίες του είναι σε τελική ανάληψη αλληλεπίδραση του περιβάλλοντος και της κληρονομικότητάς του. Και αν αυτοί οι δύο παράγοντες ευνοήσουν το άτομο έχει καλώς, διαφορετικά μειώνονται οι δυνατότητες από το άτομο να επιτύχει την προσωπική χειραφέτηση και να αποδεσμευτεί από την τροχοπέδη της οικογένειας, καθώς και όλων των βιωμάτων, προβλημάτων και κάθε είδους αντιλήψεων που φόρτωσε αυτή. Παρόλα αυτά δεν είναι αδύνατη αυτή η εκδοχή, αλλά δυσχεραίνεται η πορεία της.

Πάντως δεν ξέρω πόσοι -σίγουρα πολλοί- αναρχικοί έχουν νιώσει ποτέ τους αυτή τη ρήξη με το "παρελθόν" (οικογένεια, θρησκεία, σχολείο, εθνικές αντιλήψεις, νομιμότητα, δικαιοσύνη...) και τη βεβαιότητα, που φτάνει σε σημείο απόλυτης σιγουριάς, ότι έχουμε δίκιο και γι' αυτό είμαστε εδώ και δεν θα μπορούσαμε να είμαστε πουθενά αλλού κι ας μας λένε ουτοπιστές ή ό,τι άλλο θέλουν κι ότι έχουμε το καθαρό -απαλλαγμένο από φραγμούς τεχνητούς- μυαλό να εξεφτόμαστε, να υπάρχουμε, να δρούμε. Και είναι αυτό ακριβώς το σημείο που για μένα σηματοδοτεί την ώριμη πλέον παραδοχή του καθενός ότι είναι και νιώθει αναρχικός και δεν έχει να κάνει μόνο με μπάχαλα και μπουκάλα.

Βέβαια από τη στιγμή που κάποιος νιώσει αναρχικός και ήδη από αρκετό καιρό πριν που παλεύει μέσα του αυτές τις ιδέ-

μένα χαρακτηριστικά της ελευθεριακής δράσης έλκουν τα άτομα και τα προσεγγίζουν στο "χώρο" μέχρι να ενσωματώσουν τη δράση τους σ' αυτόν. Θα ήταν πολύ απλοϊκός και αφελής ένας διαχωρισμός τους σε θετικά κι αρνητικά χαρακτηριστικά, καθώς πολλή από αυτά αλληλεπιδρούν και η χημεία αυτής της αλληλεπίδρασης καθορίζει το τελικό αποτέλεσμα. Αλλά σε γενικές γραμμές η επιθυμία για αυτοοργάνωση της ζωής μας και ρήξη με το παρελθόν για την οικοδόμηση μιας νέας κατάστασης σύμφωνα με τις αναρχικές αντιλήψεις είναι τα σημαντικότερα και αυτά που ουσιαστικά κάνουν ένα άνοιγμα της αντιεξουσιαστικής δράσης σε άτομα που μπορούν να ηλαιοιώσουν και να βοηθήσουν πραγματικά ένα κοινωνικό κίνημα με θέση και αγωνιστική στάση. Γι' αυτό άλλωστε είναι σημαντικό οι διάφορες συλλογικότητες να προβάλουν αυτά τα χαρακτηριστικά -αν τα έχουν- της δράσης τους και να μην περιορίζονται -όπως συχνά γίνεται- σε μια στεία άρνηση χωρίς θέση.

Ένας άλλος λόγος που συνηγορεί σ' αυτό είναι το είδος της προπαγάνδας που μπορεί να γίνει αποδεκτό από τις μάζες, ώστε να διευρυνθεί η βάση του κοινωνικού κινήματος. Με λίγα λόγια, η προβολή από τη μεριά αναρχικών ομάδων της βίας ως μόνο αποδεικτικό στοιχείο έμπρακτης δράσης, απωθεί άτομα τα οποία κάτω από άλλες συνθήκες θα μπορούσαν να ενταχθούν στο "χώρο" και να βοηθήσουν στον αγώνα, χωρίς αυτό βέβαια να σημαίνει την αφομοίωσή τους, αλλά την κριτική ένταξή τους.

Και δεν νομίζω να υπάρχουν πολλήδες περιπτώσεις -εκτός κι αν μεγάλωσαν σε ελευθεριακό περιβάλλον- ατόμων που ένωσαν αμέσως αναρχικοί και δεν αντιμετώπισαν πάμπολλες προσωπικές ιδεολογικές συγκρούσεις μέχρι τον αυτοκαθορισμό τους ως αναρχικοί. Για τους περισσότερους υπάρχει ένα μεταβατικό στάδιο αναζητήσεων και σκέψεων πάνω στη φύση και τη δομή της κοινωνίας της εξουσίας, καθώς έρχονται σιγά-σιγά σε επαφή με έντυπα ελευθεριακά, συζητάνε με ανθρώπους του "χώρου" και αρχίζει η εξοικείωση με συνέπεια την αποδοχή του αναρχισμού. Βέβαια υπάρχουν ιδιαίτερες περιπτώσεις για τον καθένα, αλλά χαρακτηριστική είναι η μετάβαση του ατόμου από ασυνείδητο πολιτικά ον, ευαίσθητο-οιδημένο όμως προς τα κοινωνικά και οικολογικά προβλήματα και προβληματισμένο για τη δυνατότητά του να πάρει τις τύχες του ίδιου και του κόσμου στα χέρια του, σε άτομο που κάνει την

